

Rybnik

**RAPORT Z WYKONANIA
PROGRAMÓW OCHRONY
ŚRODOWISKA
DLA MIASTA RYBNIKA
ZA LATA 2024-2025**

Rybnik 2026 r

ZLECENIODAWCA:

Rybnik

MIASTO RYBNIK

ul. Bolesława Chrobrego 2, 44-200 Rybnik

tel.: 32 439 20 00, faks: 32 422 41 24

mail: rybnik@um.rybnik.pl, www.rybnik.eu

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM KONSULTING

ul. Golezowska 16/125, 43-300 Bielsko-Biała

tel.: 33 486 53 53, faks: 33 486 54 54, kom. 513 100 869

mail: biuro@eko-team.com.pl, www.eko-team.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak

Sebastian Kulikowski

INFORMACJE ZAMIESZCZONE W NINIEJSZYM OPRACOWANIU ZOSTAŁY UDOSTĘPNIONE PRZEZ:

- 1 *Urząd Miasta Rybnik,*
- 2 *Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad w Katowicach,*
- 3 *Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w Katowicach,*
- 4 *Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,*
- 5 *Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach, Oddział w Raciborzu,*
- 6 *Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie,*
- 7 *Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach,*
- 8 *Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rybniku,*
- 9 *Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wodzisławiu Śląskim,*
- 10 *Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział Regionalny w Częstochowie,*
- 11 *Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie-Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach,*
- 12 *Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Rybnik,*
- 13 *Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach,*
- 14 *Polska Spółka Gazownictwa Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze,*
- 15 *Tauron Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach,*
- 16 *Polska Grupa Górnicza S.A.,*
- 17 *Okręgowy Urząd Górniczy w Rybniku,*
- 18 *Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach,*
- 19 *PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.*

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie	5
1.1.	Podstawa opracowania.....	5
2.	Zawartość dokumentu.....	5
3.	Cele i zadania wraz z określeniem poziomu ich realizacji w latach 2024-2025	6
3.1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	7
3.2.	Zagrożenia hałasem	21
3.3	Pola elektromagnetyczne	25
3.4	Gospodarowanie wodami	28
3.5	Gospodarka wodno-ściekowa	36
3.6.	Zasoby geologiczne	41
3.7.	Gleby	46
3.8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	50
3.9.	Zasoby przyrodnicze	57
3.10.	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	64
4.	Koszty poniesione na realizację zadań własnych Miasta Rybnika w latach 2024-2025	68
5.	Monitoring stopnia realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028”	71
6.	Monitoring stopnia realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032”	77
7.	Podsumowanie i streszczenie w języku niespecjalistycznym	90

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa opracowania

Podstawą prawną opracowania „Raportu z wykonania w okresie 2024-2025 Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032 oraz Programu ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028”, jest art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.).

Wykonując ustawowy obowiązek wynikający z zapisu art.17 ust.1 ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) Prezydent Miasta Rybnika przygotował dokument pn. „Program ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028”, który został przyjęty uchwałą Nr 754/XLV/2021 Rady Miasta Rybnika z dnia 18 listopada 2021 r. oraz „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032” który został przyjęty przez Radę Miasta Rybnika uchwałą nr 311/XVIII/2025 w dniu 30 października 2025 r.

Zgodnie z wymaganiami ustawowymi w cyklach dwuletnich powinny być opracowywane raporty z wykonania Programu (ocena realizacji planu operacyjnego, ocena mierników, efektywności Programu). Prezydent Miasta Rybnika wykonując ustawowy obowiązek, opracowuje raport i przedstawia go Radzie Miasta. Jednocześnie raport należy przekazać do organu wykonawczego Województwa Śląskiego.

Niniejszy dokument stanowi pełny raport i obejmuje okres realizacji ww. programów w dwóch latach 2024-2025. W dalszej części dokumentu wprowadzono skrót: "Raport..."

2. Zawartość dokumentu

Polityka ochrony środowiska na poziomie miasta to stworzenie warunków do działań związanych z ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem uwzględniającym czynniki gospodarcze, ekonomiczne i ekologiczne. Obecnie zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) jest ona prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska ma za zadanie:

- wyznaczanie ram dla późniejszych przedsięwzięć, realizowanych w zakresie innych programów sektorowych województwa,
- zapewnienie efektywnego i sprawnego wykorzystania środków finansowych na działania, wskazane w Programie,
- wsparcie w pozyskiwaniu środków na realizację zadań środowiskowych przez jednostki samorządowe.

Przy zastosowaniu wielu kryteriów środowiskowych, społecznych i gospodarczych w czasie opracowywania „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032” dokonano wyboru priorytetowych przedsięwzięć ekologicznych, w zakresie poszczególnych komponentów środowiskowych, były to m. in. klimat i powietrze, klimat akustyczny, oddziaływanie pól elektromagnetycznych, zasoby wodne i gospodarka wodno - ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, ochrona przyrody oraz przeciwdziałanie poważnym awariom.

W zakresie większości dziedzin środowiskowych w Programie ochrony środowiska sprecyzowano konkretne zadania do realizacji.

Celem niniejszego Raportu jest określenie czy zaplanowane zadania na lata 2024 i 2025 zostały zrealizowane i czy zostały osiągnięte efekty ekologiczne.

W związku z powyższym, w dalszej części opracowania w zestawieniach tabelarycznych zobrazowano przebieg realizacji planowanych zadań w wyznaczonym okresie.

W Programie Ochrony Środowiska na szczeblu miasta na prawach powiatu w harmonogramach realizacji zadań wyszczególniono dwie grupy zadań:

- Zadania własne – realizowane bezpośrednio przez Miasto Rybnik, ich realizacja jest związana bezpośrednio z wkładem finansowym Miasta oraz środkami pozyskanymi z zewnątrz,
- Zadania monitorowane – realizowane przez jednostki takie jak Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Nadleśnictwo Rybnik, a także przedsiębiorców czy mieszkańców.

Biorąc pod uwagę fakt, iż w Programie Ochrony Środowiska pojawiają się zadania należące do każdej z dwóch wymienionych wyżej grup, dane do opracowania niniejszego Raportu pochodzą nie tylko z Miasta Rybnika i jego jednostek, ale także z instytucji wymienionych na listach przedsięwzięć przewidzianych do realizacji, jako jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie.

W tym celu autorzy niniejszego „Raportu...” wyspecyfikowali pisemne prośby o udzielenie informacji do jednostek mających wpływ na realizację poszczególnych zadań, a uzyskane informacje zostały wykorzystane w Raporcie z realizacji zadań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska w częściach dotyczących zadań monitorowanych.

3. Cele i zadania wraz z określeniem poziomu ich realizacji w latach 2024-2025

Kierunki działań i zadania zaplanowane na lata 2024 i 2025 zostały zapisane w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028”, który został przyjęty uchwałą Nr 754/XLV/2021 Rady Miasta Rybnika z dnia 18 listopada 2021 r. oraz „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2025 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032” który został przyjęty przez Radę Miasta Rybnika uchwałą nr 311/XVIII/2025 w dniu 30 października 2025 r.

Poniższa część opracowania wskaże:

- analizę realizacji przedsięwzięć planowanych w „Programie...” na lata 2024-2025,
- ocenę stopnia realizacji planowanych celów ekologicznych,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem - jeśli taka wystąpi,
- analizę efektywności programu w oparciu o analizę wskaźnikową - jako monitoring realizacji „Programu...”,
- stan realizacji zadań ciągłych takich jak edukacja ekologiczna, które powinny być prowadzone w ciągu całego okresu realizacji „Programu...”.

W poniższych zestawieniach w formie tabelarycznej zaprezentowano, w jakim zakresie w latach 2024-2025 zrealizowane cele wskazane w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika.

3.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

<p>Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.</p> <p>Poprawa jakości powietrza atmosferycznego na obszarze miasta do standardów zgodnie z założeniami Programu Ochrony Powietrza dla województwa śląskiego oraz uchwały „antysmogowej”.</p> <p>Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu</p>			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Aktualizacja programów sektorowych: (Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, Program Ograniczania Niskiej Emisji oraz Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe)	Zadanie nie było realizowane.		-
Organizacja akcji edukacyjnych związanych z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	<p>W 2024 r. w ramach realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizowano grę terenową „Lufcik na tropie czystego powietrza”, - audycję w Radiu 90 „Rybnik bez smogu. Stawiany za wzór walki o czyste powietrze. A pamiętacie, jak było kiedyś?”, - audycję w Radiu 90 „Czas na Twoją miejscowość: Rybnik liderem walki o czyste powietrze”, 	<p>W 2025 r. w ramach realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizowano 4 spotkania informacyjne o Programie Priorytetowym Czyste Powietrze z mieszkańcami, - Ekodoradca - wsparcie mieszkańców w zakresie działań związanych z ochroną powietrza, konsultacje w godzinach otwarcia Urzędu Miasta, - zorganizowano Wielki Test Wiedzy o Klimacie, - klimatyczna ścieżka edukacyjna przy Bulwarach nad Nacyną. Ścieżka łączy funkcje rekreacyjne 	+

	<ul style="list-style-type: none"> - audycję w Radiu 90 „Czas na Twoją miejscowość: jak zdobyć dofinansowanie na wymianę pieca, zakup pompy ciepła czy termomodernizację budynku”, - wsparcie mieszkańców w zakresie działań związanych z ochroną powietrza – konsultacje z Ekodoradcą, - prowadzono ocenę jakości powietrza na terenie miasta z 27 sensorów laserowych, wyniki zostały upublicznione, - akcja promująca dojeżdżanie do szkoły rowerem „Rowerowy Maj”, - Dzień Ziemi skupiający się nie tylko na inicjowaniu konkretnych działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego, ale także na podnoszeniu świadomości ekologicznej i kształtowaniu proekologicznych postaw w społeczeństwie, - udział w Projekcie ESA (Edukacyjna Sieć Antysmogowa), - tworzenie przez uczniów plakatów nt. źródeł zanieczyszczenia powietrza, smogu, - Dzień Czystego Powietrza, - Dzień Wody i Dzień Lasu – warsztaty nt. czystości powietrza, wykonywano pomiary czystości powietrza, - warsztaty dotyczące Czystego Powietrza, - zajęcia z Ekodoradcą w szkole/przedszkolu nt. utraty ciepła w budynkach i pomiarów kamerą termowizyjną, smogu, - spotkanie Ekodoradcy z mieszkańcami w 5 radach dzielnic w zakresie informacji o dostępnych źródłach dofinansowania. 	<p>i edukacyjne, przybliżając zagadnienia ochrony klimatu, jakości powietrza, bioróżnorodności oraz gospodarki odpadami,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizowano naradę obywatelską o klimacie pt. " jak Rybnik może lepiej przygotować się na fale upałów?" Spotkanie zgromadziło mieszkańców i było poświęcone rosnącemu problemowi dni upalnych oraz kierunkom działań zwiększających odporność miasta na ekstremalne temperatury, - Kampania "Fertig z kopciuchami, kończymy ta gańba!" - akcja informacyjno-edukacyjna, mająca na celu ostateczne pożegnanie przestarzałych kotłów węglowych, - opublikowano artykuły z ochrony powietrza na stronie internetowej Miasta, - zorganizowano 12 edycję Festiwalu nauki dla dzieci ze szkół podstawowych, gdzie udział brali pracownicy Urzędu Miasta Rybnika - Wydziału Ekologii, Wydziału Gospodarki Komunalnej oraz Wydziału Ochrony Powietrza i Polityki Klimatycznej, którzy przybliżyli między innymi temat ochrony powietrza poprzez gry i zabawy, - Podstrona „Walka ze smogiem” w ramach strony internetowej www.rybnik.eu – gdzie na bieżąco publikowane są informacje związane z redukcją niskiej emisji, w tym o dotacjach do wymiany źródeł ciepła, - Audycja radiowa poświęcona walce o czyste powietrze, jak Rybnik zmienia oblicze. 	
--	--	--	--

<p>Budowa, modernizacja i przebudowa dróg publicznych</p>	<p>W 2024 roku realizowano następujące inwestycje drogowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa Regionalnej Drogi Racibórz – Pszczyna – dokończenie budowy południowej obwodnicy Rybnika w ciągu DW 935. łączny koszt 305 647 775,63 zł, - rozbudowa ul. Sportowej na odcinku od przejazdu kolejowego do ul. Gustawa Morcinka – całkowita wartość zrealizowanego zadania wyniosła 18 000 000 zł. W 2024 r. na realizację zadania poniesiono wydatki w kwocie 17 650 000 zł, w tym z Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (RFRD) w kwocie 7 880 000 zł oraz z budżetu Miasta w kwocie 9 770 000 mln zł, - rozbudowa ul. Jędrzeja Śniadeckiego – na realizację zadania poniesiono wydatki w kwocie 3 290 000 zł, w tym z Rządowego Funduszu Polski Ład w kwocie 2 000 000 zł oraz z Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (RFRD) w kwocie 792 000 zł, - rozbudowa ul. Niewiadomskiej na odcinku od skrzyżowania z ul. Raciborską (DW 935) do granicy miasta – w 2024 r. na realizację zadania poniesiono wydatki w kwocie 8 090 000 zł, w tym z Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (RFRD) w kwocie 3 390 000 zł oraz z budżetu Miasta w kwocie 4 690 000 zł. <p>W 2024 r. wykonano remonty chodników na ul. Raciborskiej, Sztolniowej i Patriotów o powierzchni 4 785,55 m² za łączną kwotę 1 962 796 zł.</p>	<p>W 2025 r. realizowano następujące inwestycje drogowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa Regionalnej Drogi Racibórz – Pszczyna – dokończenie budowy południowej obwodnicy Rybnika w ciągu DW 935. łączny koszt 305 647 775,63 zł, - przebudowa ul. Raciborskiej wraz ze skrzyżowaniem z ul. Sportową. Zakres robót obejmował przebudowę ul. Raciborskiej na odcinku 575 m wraz z przebudową skrzyżowania z ul. Sportową, w tym budowę sygnalizacji świetlnej i ścieżki rowerowej. Na realizację zadania Miasto otrzymało subwencję z rządowej rezerwy ogólnej w kwocie 5 500 000 zł., - rozbudowa ul. Generała Stefana Grot Roweckiego – etap I i II. W 2025 r. poniesiono wydatki w kwocie 1 970 000 mln zł. Zadanie jest realizowane z udziałem środków z Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (RFRD) w wysokości 4 300 000 zł, - budowa odcinka drogi ul. Związkowej. Zadanie było realizowane w formule „zaprojektuj i wybuduj” w latach 2023-2025. W ramach zadania wybudowano odcinek drogi o długości 119 mb o nawierzchni z kostki betonowej wraz z kanalizacją deszczową. W 2025 r. poniesiono koszty z tego tytułu w wysokości 383 600 zł. - przebudowa układu komunikacyjnego węzła Wodzisławska w ciągu Alei ROW – dojazd do zaplecza technicznego ZDM w Rybniku. Szacunkowa wartość inwestycji to 1 890 000,00 zł, 	<p>+</p>
---	--	--	----------

	<p>W Planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Rybnika na lata 2021-2035 (uchwała nr 1310/LXXVI/2024 Rady Miasta Rybnika z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 636/XXXVIII/2021 Rady Miasta Rybnika z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie uchwalenia Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Miasta Rybnika na lata 2021-2033” uwzględniono działania mające na celu poprawę jakości powietrza na terenie miasta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - remont chodników ul. Hotelowa (293 m²), Mglista (864,65 m²), Św. Maksymiliana (432 m²), Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego (1 113m²). łączny koszt: 1 491 265 zł, - rozbudowa ul. Sportowej na odcinku od przejazdu kolejowego do ul. Morcinka. Koszt 17 648 503,13 zł, - przebudowa ul. Niewiadomskiej na odcinku od skrzyżowania z ul. Raciborską (DW 935) do granicy miasta. Koszt 8 084 167,71 zł. 	
Upowszechnianie komunikacji rowerowej – budowa ścieżek rowerowych	<p>W 2024 r. zrealizowano zadanie pn. Zmiana organizacji ruchu na ul. Żorskiej w zakresie wyznaczenia pasów rowerowych – poniesione wydatki: 922 000 zł.</p> <p>W celu promowania zrównoważonej mobilności miejskiej Miasto Rybnik wzięło udział w kampaniach promujących ruch rowerowy: Aktywne Miasta, Rowerowy Maj, Konkurs Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym – etap rejonowy i wojewódzki.</p> <p>Zrealizowano następujące działania organizacyjne i funkcjonalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udostępnienie bezpłatnej aplikacji mobilnej „Boks Rowerowy Rybnik”, umożliwiającej inteligentne zarządzanie schowkami rowerowymi, - zlecenie opracowania dokumentacji dla ringu rowerowego wokół dzielnicy Maroko-Nowiny, - wprowadzenie kontraruchu rowerowego na ul. Jędrzeja Śniadeckiego. 	<p>Zrealizowano następujące działania inwestycyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabudowa stojaków rowerowych na terenie miasta: przy placówkach oświatowych, przy targowisku oraz przy innych instytucjach (łącznie 25 stojaków), - przebudowa skrzyżowania ulic Raciborskiej i Sportowej z dostosowaniem go do potrzeb pieszych i rowerzystów, - przebudowa ul. Generała Stefana Grot-Roweckiego – wprowadzenie infrastruktury rowerowej wzdłuż drogi, - uzyskano pozwolenia na budowę dotyczące budowy drogi rowerowej w trasie przebiegu byłej Kolei Piaskowej o długości ponad 9 km. Uzyskano dofinansowanie UE na realizację inwestycji w kwocie 23 200 000 zł w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego przy wartości całego zadania 55 300 000 zł. <p>Ponadto na odcinku leśnym utworzono 270m odcinek szlaku rowerowego o nawierzchni z kruszyw budowlanych łączący ul. Raciborską z ul. Stefana Batorego, który wykonano własnymi środkami.</p>	+

		<p>Zrealizowano następujące działania organizacyjne i funkcjonalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzono kontraruch rowerowy na ul. Wiślanej, - zaktualizowano przebieg szlaków rowerowych znajdujących się na terenie miasta – w skład czego wchodziło odnowienie oznakowania oraz wymiana drogowskazów i tablic informacyjnych. <p>W celu promowania zrównoważonej mobilności miejskiej Miasto Rybnik wzięło udział w kampaniach promujących ruch rowerowy: Aktywne Miasta, Konkurs Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym – etap rejonowy i wojewódzki.</p>	
Rozwój komunikacji publicznej w oparciu o nowoczesny niskoemisyjny tabor autobusowy oraz stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji miejskiej	W 2024 r. Komunikacja Miejska Rybnik Sp. z o.o. dysponowała 15 autobusami hybrydowymi, 20 autobusami wodorowymi oraz 25 autobusami o napędzie elektrycznym. Eksploatowane przez spółkę autobusy o napędzie zeroemisyjnym i niskoemisyjnym pomagają zmniejszyć negatywny wpływ transportu na środowisko.	W 2025 r. spółka Komunikacja Miejska Rybnik Sp. z o.o. dysponowała 16 autobusami hybrydowymi, 21 autobusami wodorowymi oraz 29 autobusami o napędzie elektrycznym. Eksploatowane przez spółkę autobusy o napędzie zeroemisyjnym i niskoemisyjnym pomagają zmniejszyć negatywny wpływ transportu na środowisko.	-
Ograniczenie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	<p>W 2024 r. przeprowadzono następujące termomodernizacje budynków użyteczności publicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymiana wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania w Szkole Podstawowej nr 9 w Rybniku – koszt robót: 426 371 zł, - termomodernizacja budynku Ośrodka Kamień (Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji) przy ul. Hotelowej (pomieszczeń biurowych i warsztatów) – koszt robót: 509 793 zł, 	<p>W 2025 r. przeprowadzono następujące termomodernizacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonano termomodernizację budynku żłobka „Skrzat” przy ul. Dąbrówki 9; wydatkowano 152 800 zł, - w ramach zadania „Budowa mikroinstalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii” realizowanego zrealizowano instalacje w: <ul style="list-style-type: none"> • Przedszkole nr 21 (jedna instalacja), Przedszkole nr 37 budynek A (jedna instalacja), Przedszkole nr 37 budynek B 	+

	<ul style="list-style-type: none"> - termomodernizacja budynku Przedszkola nr 20 w Rybniku – koszt robót: 1 485 472 zł, - termomodernizacja budynku Przedszkole nr 2 (w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 10 w Rybniku) – koszt robót: 939 821 zł, - termomodernizacja budynku i wymiana kotłów gazowych w Szkole Podstawowej nr 3 w Rybniku (w formule „zaprojektuj i wybuduj” – koszt: 6 000 000 zł. 	<p>(dwie instalacje), Przedszkole nr 39 (dwie instalacje) – razem moc zainstalowanych mikroinstalacji fotowoltaicznych 149,06 kWp. Wszystkie obiekty z magazynami energii. Koszt inwestycji: 1 200 000 zł,</p> <ul style="list-style-type: none"> • były budynek Przedszkola nr 36 remontowany na potrzeby Żłobka – jedna mikroinstalacja fotowoltaiczna o mocy 30,16 kWp. Koszt inwestycji 109 500 zł (jako część realizowanych robót na obiekcie). • Ośrodek Leczenia i Rehabilitacji Dzieci w Rybniku – dwie mikroinstalacje fotowoltaiczne o mocach 18,88 kWp i 39,53 kWp. Koszty inwestycji: 305 800 zł (w trakcie realizacji termomodernizacji budynku). <p>łącznie moc zainstalowanych mikroinstalacji fotowoltaicznych: 237,63 kWp.</p> <ul style="list-style-type: none"> - termomodernizacja SP nr 15 przy ul. Rybackiej 55 w ramach zadania „Zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w Rybniku” – wydatkowano 1 020 000 zł, - kompensacja mocy biernej w obiektach miejskich (dostawa i montaż urządzeń do kompensacji). Zakres obejmował dostawę i montaż urządzeń w 9 obiektach/punktach poboru energii elektrycznej. Koszt: 148 000 zł. Działanie miało na celu ograniczenie kosztów dystrybucyjnych energii elektrycznej w obiektach miejskich. 	
--	--	--	--

<p>Ograniczenie niskiej emisji w budynkach mieszkalnych, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii</p>	<p>Miasto przygotowuje raporty z realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Rybnika do roku 2025 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030, w których przedstawia zrealizowane działania.</p> <p>Kluczowe zadania realizowane w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w latach 2024-2025 to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektu finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pn. „Ciepłe Mieszkanie” skierowanego do właścicieli lokali mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych (złożono 44 wnioski o dofinansowanie, zrealizowano 32 umów na kwotę 414 872,32 zł), - realizacja projektu finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pn. „Ciepłe Mieszkanie” edycja II skierowana jest do wspólnot mieszkaniowych w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali, obejmująca od 3 do 7 lokali mieszkalnych (złożono 4 wnioski o dofinansowanie, zrealizowano 3 umowy na łączną kwotę 415 458,57 zł), - działalność punktu informacyjno-konsultacyjnego programu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Czyste Powietrze” (do programu „Czyste Powietrze” w Rybniku złożono 1 439 wniosków o dofinansowanie i płatność), - pełnienie roli Operatora programu „Czyste Powietrze” udzielającego pomocy wnioskodawcom i beneficjentom kwalifikującym się do podwyższonego i najwyższego poziomu dofinansowania Programu w wersji obowiązującej od 2025 r. (z pomocy Operatora skorzystało w 2025 r. 20 mieszkańców, w tym 4 beneficjentów zrealizowało całą inwestycję i otrzymało dotację, a pozostali beneficjenci są w trakcie realizacji inwestycji). <p>W latach 2024-2025 Miasto Rybnik realizowało Projekt grantowy "Zielona energia na terenie Gmin Partnerskich: Rybnik, Czerwionka-Leszczyny, Gaszowice, Jejkowice, Lyski, Pszów, Świerklany - część majątkowa (Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji) - lata realizacji 2024-2026. Celem projektu jest rozwój energetyki rozproszonej przyczyniającej się do poprawy jakości powietrza podregionu rybnickiego, zwiększenia udziału energii odnawialnej w ogólnym bilansie energetycznym gmin, redukcji zanieczyszczeń, poprawy zdrowia i sytuacji ekonomicznej mieszkańców, a także kształtowanie postaw ekologicznych. Łączne nakłady na część majątkową zadania to 171 497 647 zł, w tym 121 477 500 zł - Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, 13 497 500 zł – budżet państwa oraz 36 522 647 zł – wkład własny mieszkańców. W projekcie przewidziano udzielenie grantów na zakup, dostawę i montaż łącznie 2 596 instalacji OZE oraz 1 678 magazynów energii elektrycznej i cieplnej. W okresie od 22 grudnia 2024 r. do 31 stycznia 2025 r. trwał nabór deklaracji udziału w projekcie - w Rybniku wpłynęło 779 deklaracji. W 2025 r. Miasto Rybnik zawarło 599 umów grantowych z mieszkańcami Rybnika, którzy wnioskowali o dofinansowanie do zakupu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - powietrznej pompy ciepła do c.o. oraz c.w.u. - 37 zawartych umów, - powietrznej pompy do c.w.u. - 14 zawartych umów, - kotła na biomasę - 18 zawartych umów, 	<p>+</p>
--	--	----------

	<ul style="list-style-type: none"> - magazynu energii elektrycznej, jeśli Uczestnik Projektu posiada już instalację fotowoltaiczną - 51 zawartych umów, - instalacji fotowoltaicznych z systemem monitorowania oraz z magazynem energii elektrycznej, - 255 zawartych umów, - instalacji solarnych z magazynem energii cieplnej - 11 zawartych umów, - kotłów na biomasę z magazynem energii cieplnej - 8 zawartych umów, - instalacji fotowoltaicznej z systemem monitorowania, powietrznej pompy ciepła do c.w.u. i magazynu energii elektrycznej - 1 zawarta umowa, - instalacji fotowoltaicznej z systemem monitorowania, powietrznej pompy ciepła do c.o.- c.w.u., magazynu energii elektrycznej oraz systemu zarządzania energią - 204 zawarte umowy. <p>Podstawowym zadaniem miasta w obszarze walki ze smogiem jest przeprowadzenie inwestycji we własnym zasobie, aby spełniały standardy niskoemisyjne oraz energochłonne. Celem przedsięwzięć jest poprawa jakości powietrza i efektywności energetycznej. Do końca 2028 r. planowane jest wykorzystanie ciepła sieciowego, gazu, pomp ciepła lub kotłów na biomasę w praktycznie wszystkich budynkach miejskich.</p> <p>W ramach realizacji zadania wykonano ponadto następujące prace termomodernizacyjne:</p> <p><u>w 2024 r.:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonano termomodernizację budynku przy ul. Kapitana Leopolda Janiego 57C wraz ze zmianą sposobu ogrzewania. W ramach inwestycji zlikwidowano 20 nieekologicznych źródeł ciepła; wydatkowano 1 900 000 zł, - w ramach inwestycji w zakresie przebudowy i remontu budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Przemysłowej 23A, w wyniku którego powstało 10 lokali w mieszkaniowym zasobie gminy, zlikwidowano 26 nieekologicznych źródeł ciepła; wydatkowano 4 800 000 zł, - wykonano modernizację i remont lokalu mieszkalnego przy ul. Przemysłowej 2/10 w ramach którego zmieniono sposób ogrzewania lokalu. W ramach zadania zlikwidowano 3 nieekologiczne źródła ciepła; wydatkowano 149 000 zł, <p><u>w 2025 r.:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonano termomodernizację budynku wraz ze zmianą sposobu ogrzewania przy ul. Kapitana Leopolda Janiego 57D; zlikwidowano 20 nieekologicznych źródeł ciepła, wydatkowano: 937 100 zł, 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">- wykonano termomodernizację budynku mieszkalnego przy ul. Gliwickiej 50. Dodatkowo wykonano przebudowę wewnętrznej instalacji gazu i instalacji grzewczej; zlikwidowano 11 nieekologicznych źródeł ciepła, wydatkowano: 220 400 zł,- wykonano termomodernizację budynku wraz ze zmianą sposobu ogrzewania przy Plac Pokoju 3; zlikwidowano 8 nieekologicznych źródeł ciepła, wydatkowano: 586 200 zł,- wykonano zmianę sposobu ogrzewania wraz z robotami remontowymi w zabytkowym budynku przy ul. Mikołowskiej 31; zlikwidowano 1 nieekologiczne źródło ciepła, wydatkowano: 1 300 000 zł,- dokonano zmianę ogrzewania lokalu przy ul. Józefa Lompy 11a/10 zlokalizowanego w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej, zlikwidowano 2 nieekologiczne źródła ciepła, wydatkowano 34 670 zł,- wykonano termomodernizację w 5 budynkach polegającą na ociepleniu ścian, dachów, stropów, wymianie stolarki okiennej oraz zmianie sposobu ogrzewania. Poniesiono wydatki w wysokości 7 865 327,97 zł. Obecnie w 2026 r. w 2 budynkach są kontynuowane roboty w tym zakresie a w jednym budynku trwają czynności odbiorowe. <p>W 2024 r. uruchomiono 6 mikroinstalacji w obiektach oświatowych. Łączna moc mikroinstalacji wyniosła 108,42 kWp. Ponadto zamontowano 5 magazynów energii o łącznej mocy 80,94 kW i łącznej pojemności 135 kWh.</p>		
Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako element zmian w świadomości społeczeństwa oraz środków prewencyjny	<p>Straż Miejska w Rybniku w 2024 r. prowadziła kontrole w gospodarstwach indywidualnych i ogrodach przydomowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w kotłowniach domowych oraz spalania odpadów w otwartych przestrzeniach. Łącznie przeprowadzono 2 755 kontroli, w wyniku których wykryto:</p> <ul style="list-style-type: none">- 18 przypadków spalania odpadów w piecach,- 2 przypadki spalania odpadów zielonych w otwartych przestrzeniach.	<p>W 2025 r. strażnicy miejscy przeprowadzili 2 583 kontrole posesji, w trakcie których ujawnili 787 nieprawidłowości.</p>	5 338 kontroli posesji w latach 2024-2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnik, 2026 r.

Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Progra0

mie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.

Poprawa jakości powietrza atmosferycznego na obszarze miasta do standardów zgodnie z założeniami Programu Ochrony Powietrza dla województwa śląskiego oraz uchwały „antysmogowej”.

Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu

ZADANIA MONITOROWANE

Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	<p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Departament Monitoringu Środowiska</p> <p>Miasto Rybnik znajduje się w strefie: aglomeracja rybnicko-jastrzębska (kod strefy: PL2402). Na terenie Miasta Rybnika jest zlokalizowana stacja monitoringu jakości powietrza na której wykonywane są manualne pomiary stężenia pyłu zawieszonego PM10, oraz benzo(a)pirenu (B(a)P) zawartego w pyłe PM10, ponadto NO₂, NO, NO_x, SO₂, CO, C₆H₆, oraz As, Pb, Cd, Ni w pyłe PM10.</p> <p>W ocenie jakości powietrza za 2024 r., ze względu na ochronę zdrowia ludzi, na obszarze miasta Rybnik, w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i docelowych zanieczyszczeń, stwierdzono przekroczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu (1 ng/m³) oznaczanego w pyłe zawieszonym PM10, 	<p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Departament Monitoringu Środowiska</p> <p>Miasto Rybnik znajduje się w strefie: aglomeracja rybnicko-jastrzębska (kod strefy: PL2402). Na terenie Miasta Rybnika jest zlokalizowana stacja monitoringu jakości powietrza na której wykonywane są manualne pomiary stężenia pyłu zawieszonego PM10, oraz benzo(a)pirenu (B(a)P) zawartego w pyłe PM10, ponadto NO₂, NO, NO_x, SO₂, CO, C₆H₆, oraz As, Pb, Cd, Ni w pyłe PM10.</p> <p>W ocenie jakości powietrza za 2025 r., ze względu na ochronę zdrowia ludzi, na obszarze miasta Rybnik, w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i docelowych zanieczyszczeń, stwierdzono przekroczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu (1 ng/m³) oznaczanego w pyłe zawieszonym PM10, 	<p>1 stacja monitoringu powietrza</p> <p>Klasa C: PM10, benzo(a)piren w PM10, O₃</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - poziom celu długoterminowego dla ozonu (O_3). 	<ul style="list-style-type: none"> - dobowego poziomu dopuszczalnego ($50 \mu g/m^3$) wraz z dopuszczalną częstością przekraczania wynoszącą 35 dni dla pyłu zawieszonego PM10, - poziom celu długoterminowego dla ozonu (O_3). 	
<p>Budowa, modernizacja i przebudowa dróg publicznych</p>	<p>Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach</p> <p>W latach 2024-2025 Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach nie realizowała modernizacji, przebudów i budowy nowych dróg oraz infrastruktury mostowej w ich ciągach na terenie miasta Rybnik.</p> <p>W 2025 r. wykonano jednorazowe utrzymanie czystości autostrady A1 a na terenie Miasta Rybnika na długości ok. 1 781 m.</p> <p>PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.</p> <p>W latach 2024-2025 wykonywano na bieżąco remonty i modernizacje sieci kolejowej. Ponadto na terenie Miasta Rybnika Spółka PKP Polskie Linie Kolejowe realizowała/realizuje poniższe zadania inwestycyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa na wybranych przejazdach kolejowo-drogowych (Rybnik Kamień zmiana kategorii przejazdu z A do B i zabudowa APO) – realizacja zadania w latach 2024-2025, - zabudowa, wymiana urządzeń przejazdowych na sieci PKP PLK S.A. (Rybnik Rymer przebudowa przejazdu LK 158 km 1,725 - zmiana kategorii przejazdu z A do B) – realizacja zadania w latach 2024-2026.¹ 		-
<p>Rozwój komunikacji publicznej w oparciu o nowoczesny niskoemisyjny tabor autobusowy oraz stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji miejskiej</p>	<p>Usługi przewozowe w ramach publicznego transportu zbiorowego, którego organizatorem jest Miasto Rybnik, realizowane są przez spółkę miejską Komunikacja Miejska Rybnik Sp. z o.o. oraz przewoźników prywatnych, firmę Kłosok Sp. z o.o. oraz Mikrus spółka cywilna.</p> <p>Brak jest szczegółowych danych dotyczących realizacji zadania w latach 2024-2025.</p>		-

¹ pismo PKP PLK S.A. z 4 maja 2026 r. znak IOS1.4514.39.2026.2

<p>Ograniczenie niskiej emisji w budynkach mieszkalnych, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii</p>	<p>Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach²</p> <p>W latach 2024-2025 w Rybniku 1 194 Beneficjentów zrealizowało inwestycje w ramach Programu „Czyste Powietrze”. Zamontowano następujące nowe źródła ciepła:</p>	
<p>Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 32 kotły opalane węglem, - 10 kotłów na pellet drzewny, - 97 kotłów na pellet drzewny o podwyższonym standardzie, - 1 kocioł zgazowujący drewno, - 3 kotły zgazowujące drewno o podwyższonym standardzie, - 124 kotły opalanych gazem, - 261 kotłowni gazowych, - 4 pompy ciepła powietrze/ powietrze, - 3 pompy ciepła powietrze/ woda, - 203 pompy ciepła powietrze/ woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej. <p>Wykonano ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ogrzewanie elektryczne w 8 obiektach mieszkalnych, - 2 przyłączenia do sieci ciepłowniczej, - 421 instalacji ogrzewania, - termomodernizacja 458 obiektów (w tym wykonano stolarkę okienną w 441 obiektach mieszkalnych oraz stolarkę drzwiową w 270), - wentylację mechaniczną w 22 obiektach, - mikroinstalację fotowoltaiczną w 100 obiektach. 	<p>1 194 beneficjentów programu „Czyste Powietrze” w latach 2024-2025</p>

² pismo z WFOŚiGW w Katowicach z dnia 14 kwietnia 2026 r. znak PR.076.31.2026.JK

	<p>Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku</p> <p>W 2025 r. wymieniono źródła ciepła w 4 budynkach będących w zarządzie ZGM w Rybniku oraz w 1 lokalu w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej. Łącznie zlikwidowano 42 nieekologiczne źródła ciepła. 5 lokali mieszkalnych zostało podłączonych do sieci ciepłowniczej, w 36 lokach zastosowano gazowe ogrzewanie. W 2025 r. poniesiono wydatki w wysokości 2 938 887,86 zł.</p> <p>Obecnie w 2026 r. w 2 budynkach są kontynuowane roboty w tym zakresie a w jednym budynku trwają czynności odbiorowe.</p>		
Sukcesywna kontrola zanieczyszczeń emitowanych przez zakłady	<p>Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach</p> <p>Brak jest danych z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach za 2024 r.</p>	<p>Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach</p> <p>W 2025 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie miasta przeprowadził łącznie 14 kontroli, w tym 5 w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza. W wyniku 1 kontroli stwierdzono nieprawidłowości.</p>	5 kontroli w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie:

1. prowadzenia kampanii edukacyjnych – w latach objętym sprawozdaniem zorganizowano i przeprowadzono szereg akcji edukacyjnych w zakresie ograniczania emisji, efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii, jak: audycje w radiu 90, warsztaty dotyczące Czystego Powietrza, spotkania z mieszkańcami i konsultacje z Ekodoradcą w zakresie działań związanych z ochroną powietrza, Dzień Ziemi, Dzień Czystego Powietrza;
2. w zakresie budowy, modernizacji i przebudowy dróg publicznych – w latach 2024-2025 zrealizowano budowę Regionalnej Drogi Racibórz – Pszczyna, której łączny koszt wyniósł 305 647 775,63 zł. Ponadto w 2024 r. zrealizowano 3 zadania rozbudowy ulic: Sportowej, Jędrzeja Śniadeckiego oraz Niewiadomskiej. Wykonano również szereg działań remontowych. Wydatkowano 30 992 795 zł. W 2025 r. zaś zrealizowano 7 zadań w zakresie przebudowy/ rozbudowy/ budowy dróg oraz zadania remontowe. Wydatkowano 39 386 935 zł.
3. upowszechnienia komunikacji rowerowej – w celu promowania zrównoważonej mobilności miejskiej wzięto udział w kampaniach promujących ruch rowerowy, jak: Aktywne Miasta, Rowerowy Maj, Konkurs Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym – etap rejonowy i wojewódzki, ponadto udostępniono bezpłatną aplikację mobilną „Boks Rowerowy Rybnik” umożliwiającą inteligentne zarządzanie schowkami rowerowymi. Wprowadzono kontraruch rowerowy na ul. Jędrzeja Śniadeckiego oraz wykonano szereg prac modernizacyjnych/ przebudów dróg z uwzględnieniem ruchu rowerowego;
4. rozwoju komunikacji publicznej – w 2025 r. wprowadzono do użytkowania łącznie 6 autobusów niskoemisyjnych, w tym: 1 autobus hybrydowy, 1 autobus wodorowy oraz 4 autobusy elektryczne;
5. ograniczenia niskiej emisji – w ramach realizacji w latach 2024-2025 zlikwidowano łącznie 991 kotłów węglowych oraz przeprowadzono 352 termomodernizacje budynków. Ponadto:
 - realizowano program ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pn. „Ciepłe Mieszkanie” skierowanego do właścicieli lokali mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych (złożono 44 wnioski o dofinansowanie, zrealizowano 32 umowy na kwotę 414 872 zł),
 - realizowano program ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pn. „Ciepłe Mieszkanie” edycja II, która skierowana jest do wspólnot mieszkaniowych w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali, obejmujących od 3 do 7 lokali mieszkalnych (złożono 4 wnioski o dofinansowanie, zrealizowano 3 umowy na łączną kwotę 415 458 zł),
6. prowadzenia działań kontrolnych – w latach 2024-2025 Straż Miejska przeprowadziła łącznie 5 338 kontroli w gospodarstwach indywidualnych i ogrodach przydomowych m.in. w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w kotłowniach domowych oraz spalania odpadów w otwartych przestrzeniach.

Podczas dwuletniej realizacji Programu realizowano wszystkie zaplanowane zadania, a etap ich zaawansowania został określony w ujęciu tabelarycznym.

3.2. Zagrożenia hałasem

Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.			
Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska			
Poprawa klimatu akustycznego na terenie miasta			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Budowa, rozbudowa oraz remonty dróg z zastosowaniem tzw. „nawierzchni cichych” – ograniczenie przekroczeń hałasu powodowanych przez transport	Zadanie zostało szczegółowo opisane w rozdziale 3.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza.		-
Działania administracyjne mające na celu ograniczanie hałasu przemysłowego	W latach 2024-2025 Prezydent Miasta Rybnika nie udzielał pozwoleń o dopuszczalnym poziomie hałasu. Aktualnie na terenie miasta obowiązują dwie decyzje udzielone przez Marszałka Województwa Śląskiego dotyczące dopuszczalnego poziomu hałasu. Posiadają je następujące zakłady górnicze: <ul style="list-style-type: none">- Polska Grupa Górnicza S.A. Oddział KWK ROW Ruch „Jankowice”,- Polska Grupa Górnicza S.A. Oddział KWK ROW Ruch „Chwałowice”.		-
Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu	Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu najczęściej prowadzona była przy okazji innych tematów związanych z ochroną środowiska, takich jak ochrona powietrza, zrównoważony transport czy ogólne kampanie miejskie, a także podczas lokalnych wydarzeń i zajęć oświatowych.		-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.

Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska

Poprawa klimatu akustycznego na terenie miasta

ZADANIA MONITOROWANE

Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Budowa, rozbudowa oraz remonty dróg z zastosowaniem tzw. „nawierzchni cichych” – ograniczenie przekroczeń hałasu powodowanych przez transport	<p>Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach</p> <p>Na odcinku autostrady A1 przebiegających przez Miasto Rybnik zlokalizowane są ekrany akustyczne o łącznej długości 294 m.</p> <p>W latach 2024-2025 GDDKiA Oddział w Katowicach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie dokonał komunikacyjnej oceny akustycznej, - nie realizował budowy i rozbudowy ekranów akustycznych na obszarze miasta Rybnik, - nie ograniczał hałasu drogowego poprzez rozwój transportu rowerowego, - nie podejmował działań w zakresie zastosowania środków ograniczających rozprzestrzenianie się hałasu. <p>PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.</p> <p>W 2025 r. w rejonie ul. Pawła Hanaka, ul. Poremby i ul. Leszczyńskiej w Rybniku wzdłuż linii kolejowej nr 149 tor nr 1 w km 22,089-22,700 zostały zainstalowane ekrany akustyczne, zgodnie z Decyzją Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska znak: DOA-WSzOP.4711.8.2021.MBA z dnia 22.08.2022 r., nakładającą na PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. obowiązek obniżenia poziomu hałasu w przedmiotowej lokalizacji.</p>		-

<p>Monitoring poziomów hałasu emitowanego przez przedsiębiorstwa</p>	<p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Departament Monitoringu Środowiska</p> <p>Do bazy EHAŁAS za 2024 r. wprowadzone zostały pomiary hałasu instalacyjnego dla Parafii Świętej Jadwigi Śląskiej w Rybniku, dla 12 punktów pomiarowych (pomiary tylko w porze dnia).</p> <p>Na podstawie uzyskanych wyników stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu [10], w rejonie ul. Marakonów, Mieszka I, Kardynała Bolesława Kominka dla pory dnia (L_{AeqD}) w przedziale od 0,2-7,1 dB.</p> <p>Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach</p> <p>Brak jest dostępnych danych z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach za 2024 r.</p>	<p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Departament Monitoringu Środowiska</p> <p>W 2025 r. do bazy EHAŁAS wprowadzone zostały pomiary hałasu przemysłowego dla 2 zakładów, w 6 punktach pomiarowych (zarówno dla pory dnia jak i nocy). Na podstawie uzyskanych wyników nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu.</p> <p>Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach</p> <p>W 2025 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie miasta przeprowadził łącznie 14 kontroli, w tym 2 w zakresie ochrony przed hałasem. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.</p>	<p>2 kontrole Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska przedsiębiorców w zakresie ochrony przed hałasem</p>
--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie:

1. budowy, rozbudowy oraz remontów dróg – zadanie zostało szczegółowo opisane w rozdziale dotyczących ochrony klimatu i jakości powietrza;
2. działań administracyjnych mających na celu ograniczanie hałasu przemysłowego – w latach 2024-2025 nie wydawano decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu;
3. edukacji ekologicznej w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu – zadanie to było prowadzone przy okazji innych tematów związanych z ochroną środowiska, takich jak ochrona powietrza, zrównoważony transport czy ogólne kampanie miejskie, a także podczas lokalnych wydarzeń i zajęć oświatowych.

Podczas dwuletniej realizacji Programu realizowano wszystkie zaplanowane zadania, a etap ich zaawansowania został określony w ujęciu tabelarycznym. Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu jest obszarem, którego realizację należy zintensyfikować w dalszym etapie realizacji POŚ.

3.3. Pola elektromagnetyczne

Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.

Minimalizacja zagrożenia dla bezpieczeństwa mieszkańców ze strony PEM

Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych

ZADANIA WŁASNE

Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych m.in. poprzez preferowanie niekonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego (poprzez zapisy ograniczające w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego)	W uchwalanych w latach 2024-2025 Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego nie uwzględniano ograniczeń dotyczących lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego.		-
Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń	W 2024 roku dokonano 3 zgłoszeń nowych stacji bazowych telefonii komórkowej wytwarzających pole elektromagnetyczne.	W 2025 r. dokonano 5 zgłoszeń nowych stacji bazowych telefonii komórkowej wytwarzających pole elektromagnetyczne.	8 zgłoszeń stacji bazowych telefonii komórkowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 rok

Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.

Minimalizacja zagrożenia dla bezpieczeństwa mieszkańców ze strony PEM

Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych

ZADANIA MONITOROWANE

Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Kontynuacja monitoringu pól elektromagnetycznych	<p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Departament Monitoringu Środowiska</p> <p>Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach</p> <p>W 2024 r. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska badania na terenie miasta przeprowadzono w dwóch punktach pomiarowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przy ul. Orzepowickiej – wynik pomiaru: 1,8 V/m, - przy ul. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego – wynik pomiaru: 1,2 V/m. <p>Analiza przeprowadzonych pomiarów monitoringowych nie wykazała przekroczenia dolnej granicy wartości dopuszczalnej poziomów pola elektromagnetycznego w środowisku, dla badanego zakresu częstotliwości, wynoszącej 28 V/m.</p>	<p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Departament Monitoringu Środowiska</p> <p>Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach</p> <p>W 2025 r. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska badania na terenie miasta przeprowadzono w dwóch punktach pomiarowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przy ul. Rynkowej – wynik pomiaru: 0,9 V/m, - przy ul. Doktora Mariana Różańskiego – wynik pomiaru: 1,8 V/m <p>Analiza przeprowadzonych pomiarów monitoringowych nie wykazała przekroczenia dolnej granicy wartości dopuszczalnej poziomów pola elektromagnetycznego w środowisku, dla badanego zakresu częstotliwości, wynoszącej 28 V/m.</p>	<p>4 punkty pomiarowe na terenie miasta</p> <p>brak przekroczeń dolnej granicy wartości dopuszczalnej poziomów pola elektromagnetycznego w środowisku</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie gromadzenia danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń oraz ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych m.in. poprzez preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego poprzez sukcesywne przyjmowanie zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne, mogące negatywnie oddziaływać na środowisko, zgodnie §2 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1510).

Przeprowadzony monitoring pól elektromagnetycznych w latach 2024-2025 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 4 punktach pomiarowych zlokalizowanych w Rybniku wykazał, że w żadnym z przebadanych punktów nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych, ponieważ w żadnym punkcie pomiarowym wskaźnik WM_E nie przekroczył wartości 1.

Podczas dwuletniej realizacji Programu przeprowadzono realizację wszystkich zaplanowanych zadań, a etap ich zaawansowania został określony w ujęciu tabelarycznym.

3.4. Gospodarowanie wodami

Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.

Kompleksowe gospodarowanie wodami w regionie wodnym

Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych

Zwiększenie odporności gospodarki wodnej na zmiany klimatu

ZADANIA WŁASNE

Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, sposobach ochrony przed powodzią i suszą, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	<p>W latach 2024-2025 w ramach realizacji zadania zrealizowano następujące działania edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Festiwal Nauki – „Kraina deszczu” – działania edukacyjne dotyczące zagospodarowania wód opadowych i roztopowych – udział ok. 800 osób, - Bajka „Jak kropla z kroplą w Rybniku się spotkały”, - Wielki Test Wiedzy o Klimacie – prowadzenie zajęć edukacyjnych wraz z testem wiedzy w szkole ponadpodstawowej – udział ok. 50 osób, - Seria zajęć w przedszkolach dotycząca tematyki wodnej – udział 24 przedszkoli. <p>Ponadto w ramach działań edukacyjnych z zakresu gospodarowania wodami opadowymi, Zarząd Dróg Miejskich w Rybniku zorganizował spotkanie informacyjno-dyskusyjne dla mieszkańców w halo! Rybnik. Wydarzenie odbyło się w październiku 2025 r. jako część cyklu „Twoja ulica – nasza sprawa”, którego celem jest bezpośredni dialog w sprawach związanych z infrastrukturą drogową, odprowadzeniem wód opadowych z dróg, bezpieczeństwem ruchu oraz planami inwestycyjnymi. Podczas spotkania uczestnicy mogli zapoznać się z problematyką lokalnych spływów wód opadowych, zagrożeń związanych z ich nadmiernym nagromadzeniem oraz kierunkami działań Zarządu Dróg Miejskich w Rybniku w zakresie planowania i wdrażania rozwiązań odwodnieniowych. Spotkanie miało także charakter prezentacyjno-dyskusyjny, co umożliwiło wymianę opinii i zgłoszenie uwag przez mieszkańców.</p> <p>Zadanie było również realizowane przez placówki oświatowe zlokalizowane na terenie miasta Rybnik.</p>		+

<p>Utrzymywanie, doposażenie i optymalizacja wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych</p>	<p>W 2024 r. Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego zakupił wyposażenie na cele zarządzania kryzysowego za kwotę 237 000 zł, w tym 160 000 zł wydatkowano z rezerwy celowej zarządzania kryzysowego. Były to między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odzież ochronna dla członków Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (MZZK), - budowlane osuszacze powietrza - 5 sztuk, - taczki jednokołowe - 10 sztuk, - motopompy szlamowe - 3 sztuk (przekazane dla OSP Miasta Rybnika), - worki na piasek - 60 000 sztuk, - zapory przeciwpowodziowe - 20 sztuk (przekazane dla OSP Miasta Rybnika), - folię budowlaną – 2 000 mb., - najaśnicę - 1 sztuk, - napełniacze do worków - 6 sztuk, - agregat prądotwórczy - 1 sztuk, - wodery, - latarki czołowe oraz typu szperacz - 15 sztuk i 8 sztuk, - wkręty, gwoździe razem ok. 230 kg, - materiały budowlane (deski, krawędziaki, łaty) służące służbom ratowniczym do usuwania skutków gwałtownych zjawisk pogodowych oraz klęsk żywiołowych, 	<p>W 2025 r. Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego zakupił wyposażenie na cele zarządzania kryzysowego za kwotę 17 654,75 zł były to między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - środki do konserwacji syren – 157,00 zł, - przetworniki akustyczne do syren alarmowych (10 sztuk 9 840,00 zł), - pilarka – 3 868,35 zł, - gaśnice na owady - 713,40 zł, - akumulatory do syren alarmowych – 3 075,00 zł. <p>W 2025 roku Miasto Rybnik zawarło z Wojewodą Śląskim umowy o przyznanie dotacji z Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej w łącznej wysokości 2 902 329,00 zł na realizację:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadań zleconych – 974 350,00 zł (w tym 891 100,00 zł na zadania inwest.), • zadań własnych inwestycyjnych – 922 160,00 zł oraz zakupów bieżących – 798 014,00 zł, • Organizację i realizację szkoleń z zakresu OLiOC – 104 000,00 zł, • Kurs prawa jazdy kat. C dla strażaków Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Rybniku – 38 000,00 zł, • dopłata do zadań własnych inwestycyjnych w wysokości 65 805,00 zł. (Aneks do umowy dotacji). • całość dofinansowania: 2 660 929,73 zł, w tym budżet Miasta: 2 980,00 zł 	<p>2 915 584,48</p>
--	---	--	---------------------

	<ul style="list-style-type: none"> - workownicę półautomatyczną (przekazano do Rybnickich Służb Komunalnych, obecnie Zarząd Dróg Miejskich). 		
Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Cały obszar miasta pokryty jest Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego. Wymagają one aktualizacji i dlatego częściowo zastępowane są nowymi planami. W 2024 r. uchwalono 8 Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego. Uwzględniano w nich mapy ryzyka powodziowego, mapy zagrożenia powodziowego oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz tereny zagrożone podtopieniami.	Cały obszar miasta pokryty jest Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego. Wymagają one aktualizacji i dlatego częściowo zastępowane są nowymi planami. W 2025 r. uchwalono 6 Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego. Uwzględniano w nich mapy ryzyka powodziowego, mapy zagrożenia powodziowego oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz tereny zagrożone podtopieniami.	14 Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego
Rozwój zielono-błękitnej infrastruktury, zwiększanie retencji krajobrazowej i miejskiej	<p>W 2024 r. Zarząd Zieleni Miejskiej w ramach działalności wykonał:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suchą rabatę z niecką retencyjną na terenie Parku Czempieła – 240m², - Ogrody deszczowe przy ul. Bratków, ul. księdza Henryka Jośki i ul. Żużlowej o łącznej powierzchni 110m², - Odbrukowanie placu i wykonanie rabaty na Placu Wolności – 100m², - Zbiornik retencyjny w ramach budowy Skateparku na terenie Parku leśnego Wiśniowiec o pojemności 8m³. 	<p>W ramach programu, który wdrażano pod nazwą „Chytej co napadze”, 2 czerwca uruchomiono nabór wniosków o udzielenie dotacji na realizację inwestycji związanych z magazynowaniem wód opadowych i roztopowych. Celem programu było ograniczenie szybkiego spływu powierzchniowego, odciążenie kanalizacji deszczowej oraz bardziej racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi. Równolegle prowadzono działania informacyjne, aby przybliżyć zasady i ideę programu jego odbiorcom. Ze względu na bardzo duże zainteresowanie mieszkańców nabór został zakończony z dniem 3 czerwca po wyczerpaniu dostępnej puli środków. Udzielono 38 dotacji na łączną kwotę 277 533 zł, w tym na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zbiorniki retencyjne podziemne – 26 udzielonych dotacji na łączną kwotę 247 189 zł, - zbiorniki retencyjne naziemne - 11 udzielonych dotacji na łączną kwotę 20 343 zł, 	37 zbiorników retencyjnych w ramach programu „Chytej co napadze” i 1 ogród deszczowy

		<ul style="list-style-type: none"> - ogrody deszczowe - 1 udzielona na kwotę 10 000 zł. <p>W 2025 r. Zarząd Zieleni Miejskiej w ramach działalności wykonał:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skwer przy ul. 3-go Maja, w ramach którego wykonano odbrukowanie dawnego parkingu i przywrócenie naturalnej chłonności poprzez realizację i nasadzenie zieleni – 850m², - Skwer przy ul. Rzecznej, w ramach którego wykonano odbrukowanie dawnego parkingu i przywrócenie naturalnej chłonności poprzez realizację i nasadzenie zieleni – ok 1 500 m², - Odbrukowanie części placu oraz wykonanie skweru w podłożu strukturalnym na placu przy Urzędzie Miasta – 120m². 	
--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.

Kompleksowe gospodarowanie wodami w regionie wodnym

Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych

Zwiększenie odporności gospodarki wodnej na zmiany klimatu

ZADANIA MONITOROWANE

Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu, w tym wzmocnienie monitoringu wód	<p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska -Departament Monitoringu Środowiska</p> <p>Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach</p> <p>Badania monitoringowe wód powierzchniowych prowadzi się w cyklach 6-letnich, zgodnych z planami gospodarowania wodami, na podstawie obowiązujących programów wykonawczych zatwierdzanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Program opracowywany jest w oparciu o obowiązujące rozporządzenie. Okres badań przypadający na lata 2024-2025, należy do cyklu wodnego 2022-2027.</p> <p>Wszystkie JCWP badane są w punktach reprezentatywnych, zlokalizowanych na ich zamknięciu. Ocena wód wykonana dla punktu reprezentatywnego jest oceną całej JCWP.</p> <p>Obszar gminy Rybnik obejmuje powierzchnię 8 JCWP, należących do dorzecza Odry, region wodny Górnej Odry. Na terenie Rybnika położona jest JCWP Zbiornik Rybnicki i przepływają JCWP: Nacyna, Ruda od zbiornika Rybnickiego do ujścia, Ruda od źródeł do zbiornika Rybnickiego oraz Gzel. Niewielki fragment gminy zajmują także zlewnie JCWP: Bierawka od źródeł do Knurówki wraz z Knurówką, Wierzbnik a także bardzo niewielki fragment JCWP Sumina. Z wyżej wymienionych JCWP 3 posiadają punkty reprezentatywne do badań leżące w granicach gminy Rybnik.</p> <p>Zakres prowadzonych badań jest uzależniony od realizowanego programu badawczego i w poszczególnych punktach pomiarowych obejmuje zróżnicowaną ilość badanych wskaźników jakości wody. Ostatnia dostępna klasyfikacja obejmuje 2024 r. Natomiast ostatnia ocena wód wykonana została w 2025 r. i obejmowała okres lat 2019-2024. Ocena ta wykazała zły stan wód wszystkich wymienionych wyżej JCWP.</p>		<p>zły stan wód we wszystkich 8 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (CPWP)</p> <p>dobry stan wód w 3 z 4 Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd)</p>

	<p>Monitoring jakości wód podziemnych to system oceny stanu i oceny zmian stanu chemicznego wód podziemnych polegający na prowadzeniu powtarzalnych pomiarów i badań w wybranych, reprezentatywnych punktach pomiarowych, a także interpretacji wyników tych badań.</p> <p>Miasto Rybnik jest zlokalizowane na obszarze 4 JCWP d: 144 oraz 142, 143, 155. Kompleksowa ocena stanu wskazanych JCWPd została wykonana w 2023 r. na podstawie wyników badań realizowanych w 2022 r. i wskazuje na dobry stan w 3 JCWPd, oraz słaby w 1 JCWPd. Ocena ta jest obowiązująca w całym cyklu planistycznym na lata 2022-2027.</p> <p>Na terenie miasta Rybnika nie ma wyznaczonych punktów pomiarowych do oceny JCWPd. W latach 2024 – 2025 realizowano monitoring operacyjny stanu chemicznego wód podziemnych, którym objęte były JCWPd zagrożone nieosiągnięciem określonych dla nich celów środowiskowych. W najbliższej odległości do granic gminy prowadzone były badania JCWPd 144 w punkcie sieci krajowej Id Monitoring 6549 Szczekowice, oddalonym ok. 3,3 km w kierunku wschodnim.</p>		
Utrzymanie i bieżące remonty cieków i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	<p>Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach</p> <p>Na terenie Miasta Rybnika nie występują urządzenia melioracji wodnych będące w administracji PGW Wody Polskie.</p> <p>W 2024 r. na terenie miasta Rybnika nie były realizowane zadania inwestycyjne w zakresie odbudowy urządzeń przeciwpowodziowych, a także zwiększenia retencyjności zlewni oraz poprawy stanu technicznego urządzeń zabezpieczenia przeciwpowodziowego. Brak urządzeń hydrotechnicznych na terenie miasta Rybnik.</p> <p>Zrealizowano następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none">- Konserwacja ciek Boguszowickiego w km 0+000-5+800, odcinkowo, m. Rybnik – 68 997 zł,- Konserwacja ciek Niedobczyckiego w km 0+000-3+850, gmina Rybnik i Radlin – 56 476 zł,	<p>Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach</p> <p>Na terenie miasta Rybnika nie występują urządzenia melioracji wodnych będące w administracji PGW Wody Polskie. Brak jest również urządzeń hydrotechnicznych.</p> <p>W 2025 r. na terenie miasta zrealizowano dwa zadania:</p> <ul style="list-style-type: none">- Wykonanie robót zabezpieczających na obiektach Nadzoru Wodnego Rybnik, gmina Nędza, Kuźnia Raciborska, Rybnik, Żory, Sośnicowice – 18 801 zł,- Prace utrzymaniowe ciek Gzel w km 0+000-8+400, odcinkowo, gmina Rybnik, Jejkowice, Gaszowice – 49 500 zł. <p>łącznie wydatkowano 68 301 zł.</p> <p>Nie realizowano zadań inwestycyjnych w zakresie odbudowy i konserwacji urządzeń przeciwpowodziowych, a także zwiększenia</p>	+

	<ul style="list-style-type: none"> - Konserwacja rzeki Nacyna w km 0+000-17+295 odcinkowo, m. Rydułtowy, m. Rybnik – 58 306 zł, - Konserwacja cieku Z Przegędzy w km 0+000-4+800, m. Rybnik, gm. Rybnik, m. Przegędza, gm. Czerwionka-Leszczyny – 107 437 zł, - Roboty utrzymaniowe cieku Kłokocinka w km 0+000- 9+500 odcinkowo, m. Rybnik, m. Żory – 78 643 zł. <p>łącznie wydatkowano 369 859 zł.</p>	retencyjności zlewni oraz poprawy stanu technicznego urządzeń zabezpieczenia przeciwpowodziowego.	
--	---	---	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie:

1. Utrzymywania, doposażenia i optymalizacji wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych - na potrzeby wsparcia działań organizowanych na rzecz miasta przez podmioty ratownicze Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego doposaża magazyny przeciwpowodziowe. W latach 2024-2025 na potrzeby zarządzania kryzysowego wydatkowano kwotę 254 650 zł;
2. Dodatkowo w 2025 roku Miasto Rybnik zawarło z Wojewodą Śląskim umowy o przyznanie dotacji z Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej w łącznej wysokości 2 902 329,00 zł
3. Wyznaczania i uwzględniania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz granic obszarów zalewowych, w tym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne – w okresie sprawozdawczym przyjęto 14 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
4. Rozwoju zielono-błękitnej infrastruktury, zwiększanie retencji krajobrazowej i miejskiej - w ramach programu „Chyć co napadze” którego celem było ograniczenie szybkiego spływu powierzchniowego, odciążenie kanalizacji deszczowej oraz bardziej racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi udzielono 38 dotacji na łączną kwotę 277 533 zł, w tym na: 26 zbiorników retencyjnych podziemnych, 11 zbiorników retencyjnych naziemnych oraz 1 ogród deszczowy.

W ramach edukacji ekologicznej w latach 2024-2025 zrealizowano m.in. następujące działania edukacyjne: Festiwal Nauki – „Kraina deszczu” – działania edukacyjne dotyczące zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, Bajka „Jak kropla z kroplą w Rybniku się spotkały”, Wielki Test Wiedzy o Klimacie – prowadzenie zajęć edukacyjnych wraz z testem wiedzy w szkole ponadpodstawowej, oraz serię zajęć w przedszkolach dotyczących tematyki wodnej.

Podczas dwuletniej realizacji Programu przeprowadzono realizację wszystkich zaplanowanych zadań, a etap ich zaawansowania został określony w ujęciu tabelarycznym.

3.5. Gospodarka wodno-ściekowa

<p>Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.</p> <p>Kompleksowe gospodarowanie wodami w regionie wodnym</p> <p>Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej</p>			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Budowa sieci kanalizacji deszczowej	Kanalizacja deszczowa jest regularnie czyszczona i udrażniana oraz naprawiana – według aktualnych potrzeb.	<p>Kontynuowano realizację zadania pn. „Inwentaryzacja kanalizacji deszczowej”, przewidzianego do realizacji w latach 2025-2026. W 2025 r. wydatkowano na ten cel 300 000 zł. Prace objęły fragment dzielnicy Maroko-Nowiny.</p> <p>W 2025 r. oddano do użytku sieć kanalizacji deszczowej wyposażoną w dwa separatory na terenie przebudowywanego węzła Wodzisławska – fizycznie budowa odcinków kanalizacji została zakończona w 2023 r., jednakże ich budowa była częścią większego zakresu robót budowlanych ostatecznie zakończonych w 2025 r.</p> <p>W lipcu 2025 r. opracowano program funkcjonalno-użytkowy dla zadania pn. „Zagospodarowanie wód opadowych w rejonie zlewni pasa drogowego ul. Rudzkiej od cmentarza do ronda Wawok z wykorzystaniem elementów BZI (Rybnickie Rybniki)” obejmującego m.in. przebudowę odcinków kanalizacji deszczowej, zwiększenie jej przepustowości oraz wykonanie dodatkowych</p>	+

		urządzeń odwadniających. W 2025 r. poniesiono na ten cel wydatki w wysokości 150 000 zł.	
Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	<p>W latach 2024-2025 w ramach realizacji zadania zrealizowano następujące działania edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Festiwal Nauki – „Kraina deszczu” – działania edukacyjne dotyczące zagospodarowania wód opadowych i roztopowych – udział ok. 800 osób, - Bajka „Jak kropla z kroplą w Rybniku się spotkały”, - Wielki Test Wiedzy o Klimacie – prowadzenie zajęć edukacyjnych wraz z testem wiedzy w szkole ponadpodstawowej – udział ok. 50 osób, - Seria zajęć w przedszkolach dotyczących tematyki wodnej – udział 24 przedszkoli. 		+
Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	<p>W latach 2024-2025 udzielano dotacji z budżetu Miasta Rybnika na realizację zadań, o których mowa w art. 400a ust. 1 pkt 2 i 9 ustawy Prawo Ochrony środowiska - dotacje do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków oraz przepompowni na łączną kwotę 106 970 zł – przydomowe oczyszczalnie ścieków 13 udzielonych dotacji na kwotę 76 970 zł; przepompownie ścieków 3 udzielone dotacje na kwotę 30 000 zł.</p> <p>Prezydent Miasta Rybnika prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Według stanu na 31.12.2025 r. na terenie miasta jest zlokalizowanych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 329 zbiorników bezodpływowych, - 732 przydomowych oczyszczalni ścieków. 		<p>2 329 zbiorników bezodpływowych</p> <p>732 przydomowych oczyszczalni ścieków</p>
Prowadzenie kontroli gospodarki ściekowej na posesjach prywatnych	W 2024 r. strażnicy miejscy przeprowadzili 709 kontroli opróżniania zbiorników bezodpływowych, w trakcie których ujawnili 35 przypadków nieprawidłowej gospodarki odpadami ciekłymi.	W 2025 r. strażnicy miejscy przeprowadzili 1 882 kontrole opróżniania zbiorników bezodpływowych, w trakcie których ujawnili 66 nieprawidłowości.	2 591 kontroli opróżniania zbiorników bezodpływowych w latach 2024-2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.

Kompleksowe gospodarowanie wodami w regionie wodnym

Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej

ZADANIA MONITOROWANE

Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Budowa przyłączy kanalizacyjnych lub wodociągowych i przyłączenie nieruchomości do gminnej sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej	<p>Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Rybnik</p> <p>Spółka w 2024 r. w ramach inwestycji wykonała prace na 25 odcinkach sieci wodociągowych z przyłączami. łączna długość inwestycji wyniosła 18 259,73 mb. Łącznie na budowę sieci wodociągowej wydatkowano 9 943 724 zł.</p> <p>Ponadto wykonano prace związane z budową/ modernizacją sieci kanalizacyjnych z przyłączami na 4 odcinkach sieci. łączna długość inwestycji wyniosła 7 269,74 mb. Łącznie na budowę sieci kanalizacji sanitarnej wydatkowano 15 973 637 zł.</p>		<p>budowa/modernizacja 42 odcinków sieci wodociągowej łącznie na 29 435,13 m</p> <p>budowa/ modernizacja 10 odcinków sieci kanalizacji sanitarnej łącznie na 10 172,14 m</p>
Budowa sieci wodociągowej, przyłączenie nowych odbiorców wody przeznaczonej do spożycia Budowa i modernizacja urządzeń i obiektów wodociągowych	<p>Spółka w 2025 r. w ramach inwestycji wykonała prace na 17 odcinkach sieci wodociągowych z przyłączami. łączna długość inwestycji wyniosła 11 175,4 mb. Łącznie na budowę sieci wodociągowej wydatkowano 6 138 371 zł. Zawarto 368 umów na zaopatrzenie w wodę.</p> <p>Dodatkowo, PWiK Sp. z o.o. na terenie miasta Rybnika zakupiło na podstawie zawartych umów, regulujących zasady budowy urządzeń przez inwestorów zewnętrznych i zasady ich nabywania przez PWiK od prywatnych inwestorów, urządzenia wodociągowe zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków o łącznej długości 4 283,0 mb za kwotę 1 108 483 zł.</p> <p>Ponadto w 2025 r. wykonano prace związane z budową/ modernizacją sieci kanalizacyjnych z przyłączami na 6 odcinkach sieci. łączna długość inwestycji wyniosła 2 902,4 mb. Łącznie na budowę sieci kanalizacji sanitarnej wydatkowano 4 858 920 zł. Zawarto 379 umów na odprowadzanie ścieków. Dodatkowo na podstawie zawartych umów regulujących zasady budowy urządzeń przez inwestorów zewnętrznych i zasad ich nabywania od prywatnych inwestorów, urządzenia kanalizacyjne – zakupiono sieć kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 1 897,0 mb za kwotę 890 282 zł.</p>		

	<p>łącznie w latach 2024-2025 na zadania związane z budową/ modernizacją oraz zakupem sieci wodociągowych wydatkowano 17 190 578 zł, zaś na sieć kanalizacji sanitarnej – 21 387 125 zł.</p> <p>Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Wodzisław Śląski</p> <p>Nie realizowano inwestycji na terenie miasta Rybnik.</p> <p>BEST EKO Sp. z o.o.</p> <p>W latach 2024-2025 Spółka realizowała zadania zgodnie z „Wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu BEST-EKO Sp. z o.o. w latach 2023-2027”.</p> <p>W 2024 r. wykonano: remont sieci kanalizacyjnych, rozbudowa piaskownika, rozbudowa przyłącza średniego napięcia, zakup kogeneratora o łącznej wartości 2 850 000 zł.</p> <p>W 2025 r. natomiast wykonano remont sieci kanalizacyjnych oraz modernizację sieci niskiego napięcia o łącznej wartości 400 000 zł.</p>		
Rozwój i modernizacja urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych będących w posiadaniu Hydroinstal Sp. z o.o.	<p>Hydroinstal Sp. z o.o.</p> <p>W latach 2024-2025 Spółka nie realizowała zadań modernizacyjnych w obszarze gospodarki wodno-ściekowej.</p>		-
Kontrola podmiotów w zakresie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	<p>Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach</p> <p>Brak jest danych z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach za 2024 r.</p>	<p>Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach</p> <p>W 2025 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie miasta przeprowadził łącznie 14 kontroli, w tym 1 w zakresie gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych, w tym zagospodarowania osadów ściekowych. W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości.</p>	1 kontrola Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w 2025 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie:

1. Prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków - według stanu na 31.12.2025 r. na terenie miasta zlokalizowanych jest 2 329 zbiorników bezodpływowych oraz 732 przydomowych oczyszczalni ścieków;
2. Prowadzenia kontroli gospodarki ściekowej na posesjach prywatnych – w latach 2024-2025 strażnicy miejscy przeprowadzili łącznie 2 591 kontroli opróżniania zbiorników bezodpływowych, w trakcie których ujawniono 101 nieprawidłowości.

W ramach edukacji ekologicznej w latach 2024-2025 zrealizowano m.in. następujące działania edukacyjne: Festiwal Nauki – „Kraina deszczu” – działania edukacyjne dotyczące zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, Bajka „Jak kropla z kroplą w Rybniku się spotkały”, Wielki Test Wiedzy o Klimacie – prowadzenie zajęć edukacyjnych wraz z testem wiedzy w szkole ponadpodstawowej, oraz serię zajęć w przedszkolach dotyczących tematyki wodnej.

Zadania z zakresu budowa/ przebudowy/ modernizacji sieci wodociągowych oraz kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Rybnika były realizowane przez przedsiębiorstwa: PWiK Sp. z o. o. Rybnik, PWiK Sp. z o. o. Wodzisław Śląski, BEST EKO Sp. z o. o. oraz Hydroinstal Sp. z o.o. W latach 2024-2024 spółka PWiK w Rybniku na wykonała zadania związane z budową/ modernizacją 42 odcinków sieci wodociągowej łącznie na 29 435,13 m oraz budową/ modernizacją 10 odcinków sieci kanalizacji sanitarnej łącznie na 10 172,14 m. Łącznie na zadania związane z budową/ modernizacją oraz zakupem sieci wodociągowych wydatkowano 17 190 578 zł, zaś na sieć kanalizacji sanitarnej – 25 769 157 zł.

Podczas dwuletniej realizacji Programu przeprowadzono realizację wszystkich zaplanowanych zadań, a etap ich zaawansowania został określony w ujęciu tabelaryczny.

3.6. Zasoby geologiczne

<p>Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.</p> <p>Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych</p> <p>Zrównoważona gospodarka zasobami geologicznymi</p>			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Wydanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż oraz kontrola realizacji ich warunków	<p>W latach 2024-2025 Prezydent Miasta Rybnika nie wydawał decyzji dotyczącej eksploatacji/ poszukiwania kopalin.</p> <p>Aktualnie na terenie miasta funkcjonuje 1 decyzja Marszałka Województwa Śląskiego dotycząca eksploatacji oraz 1 decyzja Prezydenta Miasta Rybnika dotycząca rekultywacji.</p>		-
Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych	<p>W uchwalanych w latach 2024-2025 Miejsowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego nie uwzględniano zapisów dotyczących osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe.</p>		-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.

Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych

Zrównoważona gospodarka zasobami geologicznymi

ZADANIA MONITOROWANE

Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Dokumentowanie złóż i bilansowanie ich zasobów, rozpoznawanie budowy geologicznej terenu wraz z oceną i dokumentowaniem warunków hydrogeologicznych w obszarach zasobów	<p>Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB)</p> <p>26 czerwca 2026 r. opublikowano „Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na 31 grudnia 2025 r.”. „Bilans...” zawiera dane dotyczące 15 194 krajowych złóż kopalin. Informacje o udokumentowanych zasobach pogrupowano pod względem rodzaju oraz przeznaczenia kopaliny i zestawiono w tabelach, którym towarzyszą zwięzłe informacje tekstowe. W przypadku złóż kopalin objętych własnością górnictwem informacje o zasobach przedstawiono z rozbiorem na poszczególne kategorie rozpoznania zasobów (A+B, C1, C2, D). Ponadto przedstawiono szczegółowe informacje o wielkości udokumentowanych zasobów pozabilansowych.</p> <p>Źródło danych o zasobach złóż kopalin, niezbędnych do sporządzenia „Bilansu...” stanowią dokumentację geologiczną złóż kopalin, zatwierdzane, a następnie przesyłane przez organy administracji geologicznej – ministra właściwego ds. środowiska, marszałków województw oraz starostów powiatowych – m.in. do Centralnego Archiwum Geologicznego.</p> <p>Informacje na temat ruchu zasobów oraz wielkości wydobycia są przekazywane przez użytkowników złóż w formie formularzy sprawozdawczych, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tj. Dz. U. z 2026 poz. 69 z późn. zm.), określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie operatu ewidencyjnego oraz wzorów informacji o zmianach zasobów złoża kopaliny (Dz. U. z 2021 poz. 998 z późn. zm.).</p>		+
Wydanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż oraz kontrola realizacji ich warunków	<p>Marszałek Województwa Śląskiego</p> <p>Marszałek Województwa Śląskiego w latach 2024-2025 udzielił koncesji na wydobywanie kruszywa naturalnego z części złoża „Tkoczów” decyzją nr 431/OE/2024 z dnia 30.01.2024 r.</p>		+

	<p>Okręgowy Urząd Górniczy w Rybniku</p> <p>Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Rybniku w latach 2024-2025 nie prowadził żadnych postępowań w sprawie eksploatacji kopalin bez wymaganej koncesji na terenie miasta Rybnik.</p> <p>Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. Oddział w Rudzie Śląskiej KWK w Całkowitej Likwidacji</p> <p>Na terenie miasta Rybnika nie prowadzono działań związanych z rewitalizacją i rekultywacją terenów przemysłowych. Nie prowadzono także prac związanych z usuwaniem szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego.</p>	
<p>Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż objętych koncesją oraz eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez system kontroli</p>	<p>Marszałek Województwa Śląskiego</p> <p>Współdziałanie organu koncesyjnego – mające na celu ochronę udokumentowanych złóż kopalin, odbywa się w związku z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.) oraz ustawą z dnia 5 lipca 2018 r. – o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (tj. Dz.U. z 2025 r., poz. 1754). Na podstawie ww. ustaw, w ramach współdziałania z organami administracji samorządowej, marszałek województwa – jako organ administracji geologicznej, opiniuje, m.in. w zakresie udokumentowanych złóż kopalin, projekty aktów planistycznych w tym: studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego, plany ogólne, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, bądź w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, uzgadnia projekty decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, a także uzgadnia inwestycje mieszkaniowe.</p> <p>Na tym etapie współdziałania wskazuje się na konieczność ujawniania złóż, racjonalnego gospodarowania ich zasobami oraz ich ochronę dla potrzeb eksploatacji, w tym także eksploatacji w przyszłości.</p> <p>W latach 2024-2025 organ administracji geologicznej współdziałał z miastem Rybnik w ramach postępowań z zakresu planowania przestrzennego.</p>	+
<p>Usuwanie powstałych szkód i przeciwdziałanie powstawaniu nowych szkód górniczych</p>	<p>Polska Grupa Górnicza Oddział KWK ROW</p> <p>Działania zapobiegawcze polegają m.in. na działaniach prewencyjnych takich jak m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dla nowo budowanych i istniejących obiektów budowlanych – zwrot kosztów dodatkowych zabezpieczeń w związku z planowaną eksploatacją górnictw, - podejmowanie możliwych działań w celu rozbiórki odszkodowanych obiektów mogących stanowić zagrożenie bezpieczeństwa, - prowadzenie obserwacji budowlanych, geodezyjnych dróg, 	+

	<p>- finansowanie dodatkowych obchodów sieci gazowej i sieci magistrali wodociągowej na terenach objętych szkodami górniczymi.</p> <p>Ponadto zawierane są corocznie ugody z gestorami sieci infrastruktury technicznej na naprawy w trybie awaryjnym (dotyczy sieci gazowej, elektroenergetycznej, wodociągowej i kanalizacyjnej). Ugody te gwarantują szybkie podjęcie działań naprawczych w wypadku awarii przez właściciela sieci, które to działania są następnie refundowane przez kopalnię.</p> <p>W 2024 r. Oddział KWK ROW Ruch Rydułtowy na postępowania i naprawy szkód górniczych wydatkowała łącznie 2 617 781 zł.</p> <p>W 2024 r. Oddział KWK ROW Ruch Chwałowice na postępowania i naprawy szkód górniczych wydatkowała łącznie 8 331 401 zł.</p> <p>Jako działania przeciwdziałające szkodom górniczym w okresie 2020-2024 Oddział KWK ROW Ruch Chwałowice wykonał regulację potoku Radziejowskiego, jako zapobieganie zalewaniu terenów łąkowych w dzielnicy Radziejów.</p> <p>Spółka Restrukturyzacja Kopalń S.A. Oddział w Rudzie Śląskiej KWK w Całkowitej Likwidacji</p> <p>Na terenie miasta nie prowadzono działań związanych z rewitalizacją i rekultywacją terenów przemysłowych oraz nie prowadziła prac związanych z usuwaniem szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego.</p>	
--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

PODSUMOWANIE:

Zadania własne realizowano w szczególności poprzez:

1. Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż objętych koncesją oraz eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez system kontroli;
2. Wydanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż oraz kontrola realizacji ich warunków – w latach 2024-2025 nie wnioskowano o wydanie decyzji dotyczącej eksploatacji/ poszukiwania kopalin.

Podczas dwuletniej realizacji Programu przeprowadzono lub rozpoczęto realizację wszystkich zaplanowanych zadań, a etap ich zaawansowania został określony w ujęciu tabelarycznym.

3.7. Gleby

<p>Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.</p> <p>Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi</p> <p>Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi</p>			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Rekultywacja terenów i rewitalizacja terenów, w tym zagospodarowanie krajobrazowo-przyrodnicze, rekreacyjne oraz na cele inwestycyjne terenów przemysłowych i zdegradowanych	Zgodnie ze sprawozdaniem RRW-11 powierzchnia gruntów zrehabilitowanych w 2024 r. wyniosła 2,2 ha.	Zgodnie ze sprawozdaniem RRW-11 powierzchnia gruntów zrehabilitowanych w 2025 r. wyniosła 0,5 ha.	2,7 ha gruntów zrehabilitowanych w latach 2024-2025
Identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz aktualizacja wykazu zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (art. 101d)	Zgodnie z danymi przekazanymi przez Urząd Miasta historyczne zanieczyszczenia powierzchni zlokalizowane są na terenie działek 5094/42 i 5092/42 w obrębie geodezyjnym Rybnik.		1 historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi (HZPZ)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnik, 2026 r.

<p>Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.</p> <p>Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi</p> <p>Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi</p>			
ZADANIA MONITOROWANE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Organizacja porad, konsultacji i szkoleń dla rolników	<p>Śląski Oddział Doradztwa Rolniczego w Częstochowie</p> <p>W ramach realizacji zadania Śląski Oddział Doradztwa Rolniczego udzielał rolnikom porad i informacji w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosowania dobrych praktyk rolniczych mających na celu przeciwdziałanie: spadkowi zawartości próchnicy, wzrostowi gęstości objętościowej i zmniejszaniu porowatości, zasolenia oraz zakwaszania gleb, - zapobiegania zanieczyszczeniom gleb metalami ciężkimi, promieniotwórczymi oraz środkami ochrony roślin, - waloryzacji terenów pod względem ich przydatności do produkcji zdrowej żywności, - promocji rolnictwa ekologicznego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju, - zapobieganiu zanieczyszczeniom gleb metalami ciężkimi, promieniotwórczymi oraz środkami ochrony roślin. 		-
Monitorowanie chemizmu gleb	<p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Departament Monitoringu Środowiska</p> <p>Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach</p> <p>Program Monitoring chemizmu gleb ornych Polski stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleby i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. W ramach prowadzonego monitoringu wykonywane są oznaczenia</p>		brak punktu pomiarowego na terenie miasta

	fizykochemiczne próbek glebowych pobieranych w 5-letnich odstępach czasowych w 216 punktach pomiarowych zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie całego kraju. Badania w ramach siódmej tury monitoringu zostały zrealizowane w 2025 r. Na terenie miasta Rybnika w ramach sieci monitoringu chemizmu gleb ornych Polski nie ma zlokalizowanych punktów pomiarowych. Natomiast na terenie sąsiadującym zlokalizowany jest jeden punkt pomiarowy – nr 329 (współrzędne punktu: N 50.086680, E 18.418347) położony w powiecie rybnickim, w gminie Gaszowice, w miejscowości Czernica.	
Kontrola poziomu pH i zanieczyszczeń gleb	<p>Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach</p> <p>Brak jest szczegółowych danych dotyczących realizacji zadania w latach 2024-2025.</p> <p>W latach 2020-2024 Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach przebadła próbki gleb z 16 gospodarstw z terenu miasta Rybnik. Najczęściej takie badania wykonywane są w celu ustalania dawek nawożenia. Wyniki wykazały potrzebę/ konieczność wapnowania w 58% prób gleb.</p>	+
Prowadzenie kontroli stosowanych nawozów i środków ochrony roślin	<div> <div> <p>Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach Oddział w Raciborzu</p> <p>W 2024 wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 obserwacje fitosanitarne pod kątem występowania agrofagów innych niż kwarantannowe (podczas 1 kontroli wykryto <i>Gymnosporangium sabinae</i>), - 4 kontrole sprzedawców środków ochrony roślin (bez nieprawidłowości), - 14 kontroli stosowania środków ochrony roślin (7 nieprawidłowości, 7 mandatów), - 1 kontrola pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych (1 nieprawidłowość, 1 mandat). </div> <div> <p>Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach Oddział w Raciborzu</p> <p>W 2025 wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontrole materiału siewnego (bez nieprawidłowości), - 4 obserwacje fitosanitarne pod kątem występowania agrofagów innych niż kwarantannowe (nie wykryto), - 4 kontrole sprzedawców środków ochrony roślin (bez nieprawidłowości), - 7 kontroli stosowania środków ochrony roślin (2 nieprawidłowości). </div> </div>	+
Realizacja Programów rolno-środowiskowych i rolno-środowiskowo-klimatycznych	<p>Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział Regionalny</p> <p>Dla działek rolnych znajdujących się na terenie miasta Rybnika producenci nie wnioskowali w latach 2024- 2025 o przyznanie płatności w ramach działań rolno-środowiskowo-klimatycznych.</p>	-

<p>Rekultywacja terenów i rewitalizacja terenów, w tym zagospodarowanie krajobrazowo-przyrodnicze, rekreacyjne oraz na cele inwestycyjne terenów przemysłowych i zdegradowanych</p>	<p>W ramach realizacji zadania w 2024 r. opracowano „Koncepcję rewitalizacji Hałdy Trzy Stożki w Niedobczycach”.</p> <p>Zgodnie ze sprawozdaniem RRW-11 powierzchnia gruntów zrehabilitowanych w 2024 r. wyniosła 2,2 ha.</p>	<p>W ramach realizacji zadania w 2025 r. opracowano Program funkcjonalno-użytkowy dla projektu „Koncepcji rewitalizacji Hałdy Trzy Stożki w Niedobczycach”.</p> <p>Zgodnie ze sprawozdaniem RRW-11 powierzchnia gruntów zrehabilitowanych w 2025 r. wyniosła 0,5 ha.</p>	<p>rekultywacja 2,7 ha gruntów</p>
---	---	--	------------------------------------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

4.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.

Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów oraz stworzenie niezbędnej infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów u źródła, tak aby zapewnić ich efektywny recykling

Rozwój systemu zgodnego z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawania odpadów, a także wdrażanie i udoskonalanie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego głównie na ich selektywnym zbieraniu

ZADANIA WŁASNE

Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami (kontrola zawartych umów czy prawidłowego gospodarowania odpadów)	W 2024 r. na terenie miasta Rybnika Strażnicy Straży Miejskiej ujawnili 9 przypadków braku zawarcia umowy przez właścicieli nieruchomości, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na opróżnianie zbiorników bezodpływowych, z czego 3 zakończono nałożeniem mandatu karnego, w 4 przypadkach skierowano wnioski o ukaranie do sądu oraz zastosowano 2 pouczenia. Natomiast brak umowy na odbieranie odpadów komunalnych ujawniono w 13 przypadkach – w 7 przypadkach sprawę zakończono pouczeniem, w 2 przypadkach mandatem karnym a w 4 przypadkach skierowaniem wniosku o ukaranie.	W 2025 r. na terenie miasta Rybnika Strażnicy Straży Miejskiej ujawnili 9 przypadków braku zawarcia umowy przez właścicieli nieruchomości, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na opróżnianie zbiorników bezodpływowych, z czego 3 zakończono nałożeniem mandatu karnego, w 4 przypadkach skierowano wnioski o ukaranie do sądu oraz zastosowano 2 pouczenia. Natomiast brak umowy na odbieranie odpadów komunalnych ujawniono w 13 przypadkach.	26 przypadków braku zawarcia umowy przez właścicieli nieruchomości
Sukcesywne zapobieganie i usuwanie tzw. „dzikich wysypisk odpadów”	W 2024 r. ujawniono/zlikwidowano 136 dzikich wysypisk na terenach miasta i terenach prywatnych.	W 2025 r. ujawniono/zlikwidowano 261 dzikich wysypisk na terenach miasta i terenach prywatnych.	ujawniono/zlikwidowano 397 dzikich wysypisk

Sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest	Udzielono 5 dotacji na kwotę 6 862 zł na usunięcie 5,48 Mg odpadów zawierających azbest. Udzielone dotacje dotyczyły demontażu, transportu do miejsca unieszkodliwiania oraz unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych.	Udzielono 7 dotacji na kwotę 17 308 zł na usunięcie 9,99 Mg odpadów zawierających azbest. Udzielone dotacje dotyczyły demontażu, transportu do miejsca unieszkodliwiania oraz unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych.	15,47 Mg unieszkodliwionego azbestu
Zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych, rozwój selektywnej zbiórki odpadów	<p>łącznie ilość odebranych odpadów komunalnych z terenu miasta Rybnika w 2024 r. wyniosła 53 971,293 Mg, w tym 26 842,981 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i 27 128,312 Mg odpadów odebranych w sposób selektywny. Natomiast 2025 r. łącznie odebrano 54 551,631 Mg odpadów komunalnych, w tym 26 587,940 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i 27 963,691 Mg odpadów odebranych w sposób selektywny. Corocznie zmniejsza się ilość zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych.</p> <p>Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2021 r. poz. 906) określa szczegółowy sposób selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. Sелеktywnej zbiórce podlegają papier, szkło, metale, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe oraz odpady ulegające biodegradacji. Na terenie miasta Rybnika właściciele nieruchomości zobowiązani byli do prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych wytworzonych na terenie nieruchomości z podziałem na następujące frakcje odpadów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - papier (pojemnik/worek niebieski), - tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe (pojemnik/worek żółty), - szkło (pojemnik/worek zielony), - bioodpady (pojemnik brązowy), - popioły i żużle (pojemnik szary), - pozostałe. <p>Dodatkowo właściciele nieruchomości zobowiązani byli do prowadzenia selektywnej zbiórki powstających w gospodarstwach domowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpadów niebezpiecznych, - odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, 		+

	<ul style="list-style-type: none"> - przeterminowanych leków i chemikaliów, - zużytych baterii i akumulatorów, - zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, - mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, - odpadów budowlanych i rozbiórkowych, - zużytych opon, - tekstyliów i odzieży. <p>Na terenie miasta Rybnika funkcjonują dwa Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowane w Rybniku przy ul. Kolberga 67 oraz przy ul. Sportowej, do których mieszkańcy Rybnika mogą dostarczyć nieodpłatnie selektywnie zebrane odpady.</p> <p>Dodatkowo na terenie Rybnika, przy ul. Jankowickiej 41B zlokalizowany jest Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych (GPZON), a przy ul. Pod Lasem 64 – Miejska Kompostownia Odpadów Roślinnych.</p> <p>Odpady budowlane oraz rozbiórkowe przyjmowane są w Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowanych na terenie miasta.</p>		
Zwiększenie ilości odpadów poddawanych recyklingowi	<p>Miasto Rybnik w 2024 r. uzyskało następujące, wymagane przepisami prawa poziomy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: 51,07%, - składowania odpadów komunalnych: 23,27%, - ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania: 4,79%. <p>Zgodnie z powyższymi danymi Rybnik osiągnął ustawowo wymagane poziomy.</p>	<p>Miasto Rybnik w 2025 r. uzyskało następujące, wymagane przepisami prawa poziomy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: 55,04%, - składowania odpadów komunalnych: 15,72%, - ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania: 3,33%. <p>Zgodnie z powyższymi danymi Rybnik osiągnął ustawowo wymagane poziomy.</p>	osiągnięcie ustawowo wymaganych poziomów recyklingu

<p>Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami</p>	<p>W związku z koniecznością podnoszenia świadomości mieszkańców w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym zasad selektywnej zbiórki odpadów, zadaniem gminy jest podejmowanie działań edukacyjnych obejmujących w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie ogólnej świadomości ekologicznej społeczeństwa, - rozpowszechnianie zasad prawidłowego postępowania z odpadami, z naciskiem na propagowanie selektywnego zbierania odpadów, - informowanie o korzyściach dla środowiska i mieszkańców, związanych z odzyskiem odpadów i ogólnie z prowadzeniem racjonalnej gospodarki odpadami. <p>Prowadzenie akcji informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Rybnika w latach 2024-2025 obejmowało działania łączące teorię z aktywnym zaangażowaniem mieszkańców miasta Rybnika.</p> <p>Edukacja ekologiczna obejmowała m.in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpowszechnienie wśród mieszkańców ulotek informacyjnych na temat selektywnej zbiórki odpadów, - umieszczenie na stronie internetowej miasta www.rybnik.eu/dlamieszkancow/ odpady-komunalne informacji w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Rybnika, w tym aktualności dotyczących zasad lub zmian w miejskim systemie gospodarowania odpadami komunalnymi, - udostępnienie mieszkańcom miasta w mobilnej i darmowej aplikacji „halo! Rybnik”, dostępu do harmonogramów odbierania odpadów komunalnych z możliwością przypominania o terminach odbioru odpadów oraz wyszukiwarki odpadów dającej możliwość wyfiltrowania dowolnego rodzaju odpadu i uzyskania informacji o sposobie jego prawidłowego zagospodarowania, - zbiórkę przeterminowanych leków w aptekach zlokalizowanych na terenie miasta, - zbiórkę zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego niewielkich rozmiarów oraz zużytych baterii w czerwonych pojemnikach zlokalizowanych w 14 dzielnicach miasta Rybnika, w 2024 r. zebrano 21 688 kg odpadów elektrycznych, a w 2025 r. zebrano 44 530 kg, - zbiórkę nakrętek plastikowych do pojemników typu serce w ramach inicjatywy lokalnej „Nakręcamy na pomaganie”, - prowadzenie prelekcji w Akademickim Liceum Ogólnokształcącym Politechniki Śląskiej, dotyczącej systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Mieście Rybnik w ramach obchodów Dnia Ziemi, 	<p>+</p>
---	--	----------

	<ul style="list-style-type: none"> - współorganizację 11 i 12 edycji Festiwalu Nauki. Do przygotowanych atrakcji należały m.in. prelekcje dr Tomasza Rożka na temat selektywnej zbiórki odpadów, stoisko z projektem Haś Machine - urządzeniem do recyklingu plastiku oraz narzędziem do edukacji na ten temat, na którym pokazano jak można przetworzyć plastik na nowe produkty oraz wiele quizów i zabaw w temacie dotyczącym odpadów, - zbiórkę zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w Urzędzie Miasta Rybnika; w zamian za dostarczone elektroodpady mieszkańcy otrzymali nasiona łąk kwiatnych wabiących pszczoły i motyle. W ramach tej akcji w 2025 r. zebrano 224 kg odpadów elektrycznych, - warsztaty na temat prawidłowej segregacji odpadów dla dzieci z Przedszkola nr 42 w Rybniku, przeprowadzone przez pracowników Wydziału Gospodarki Komunalnej, - prelekcję na temat segregacji odpadów dla mieszkańców dzielnicy Rybnicka Kuźnia podczas akcji sprzątania lasów w tej dzielnicy, - prelekcję dotyczącą systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w ramach Rybnickiego Tygodnia Transformacji w Edukacji, - uruchomienie na terenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych punktu Drugiego Życia Rzeczy, czyli miejsca, w którym mieszkańcy mogą bezpłatnie zostawić sprawne, czyste i niepotrzebne przedmioty, by inni mogli je zabrać i ponownie wykorzystać. Idea ma na celu promowanie gospodarki obiegu zamkniętego (zero waste), - konferencję prasową dotyczącą projektu Elektryczne Śmieci wraz z warsztatami edukacyjnymi dla dzieci odnośnie prawidłowego gospodarowania odpadami niebezpiecznymi, - organizację w dniach 21 września 2024 r. i 19 września 2025 r. Akcji Sprzątania Świata w ramach której pracownicy Urzędu Miasta Rybnika sprząkali tereny miejskie. W ramach wydarzenia zorganizowano warsztaty dotyczące prawidłowej segregacji odpadów oraz zorganizowano akcję wymiany ubrań, - organizację w dniach od 16 do 26 października 2025 r. charytatywnej zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego na rzecz nowobudowanego hospicjum w Rybniku. W ramach akcji zebrano 19 831 kg. 	
--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

<p>Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.</p> <p>Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów oraz stworzenie niezbędnej infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów u źródła, tak aby zapewnić ich efektywny recykling</p> <p>Rozwój systemu zgodnego z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawania odpadów, a także wdrażanie i udoskonalanie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego głównie na ich selektywnym zbieraniu</p>			
ZADANIA MONITOROWANE			
Planowane zadania	2024 r.	2025 r.	Stan realizacji
Kontrola podmiotów w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami	<p>Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach</p> <p>Brak jest dostępnych danych z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach za 2024 r.</p>	<p>Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach</p> <p>W 2025 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie miasta przeprowadził łącznie 14 kontroli, w tym 9 w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami. W wyniku 5 kontroli stwierdzono nieprawidłowości.</p>	9 kontroli w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie:

1. Wzmacniania kontroli prawidłowego postępowania z odpadami - w latach 2024-2025 Straż Miejska na terenie miasta Rybnika ujawniła 26 przypadków braku zawarcia umowy przez właścicieli nieruchomości;
2. Sukcesywnego zapobiegania i usuwania tzw. „dzikich wysypisk odpadów” ujawniono/zlikwidowano w okresie raportowanym 397 dzikich wysypisk z terenów prywatnych i miejskich;
3. Sukcesywnego usuwania wyrobów zawierających azbest – w latach 2024-2025 udzielono 12 dotacji na 24 170 zł na usunięcie odpadów zawierających azbest. Zutylizowano 15,47 Mg odpadów zawierających azbest;
4. Zwiększenia ilości odpadów poddawanych recyklingowi – Miasto Rybnik w latach 2024-2025 osiągało wymagane przepisami prawa poziomu recyklingu;
5. Prowadzenia działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami – w ramach realizacji zadania na terenie miasta Rybnika prowadzono szereg działań, w tym: rozpowszechnianie wśród mieszkańców ulotek informacyjnych na temat selektywnej zbiórki odpadów, umieszczanie na stronie internetowej miasta www.rybnik.eu/dlamieszkancow/ odpady-komunalne informacji w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, wprowadzenie w aplikacji „halo! Rybnik” wyszukiwarki odpadów dającej możliwość wyfiltrowania dowolnego rodzaju odpadu i uzyskania informacji o sposobie jego prawidłowego zagospodarowania, udostępnianie mieszkańcom miasta w mobilnej i darmowej aplikacji „halo! Rybnik” dostępu do harmonogramów odbierania odpadów komunalnych z możliwością przypominania o terminach odbioru odpadów oraz wyszukiwarki odpadów dającej możliwość wyfiltrowania dowolnego rodzaju odpadu i uzyskania informacji o sposobie jego prawidłowego zagospodarowania, współorganizację 11 i 12 edycji Festiwalu Nauki oraz warsztaty, prelekcje dotyczące prawidłowej segregacji odpadów.

Ponadto Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w 2025 r. przeprowadził kontrole 14 podmiotów – potencjalnych źródeł uciążliwych zanieczyszczeń, w tym 9 w zakresie gospodarki odpadami. Stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska u 5 podmiotów kontrolowanych w zakresie gospodarowania odpadami.

3.9. Zasoby przyrodnicze

<p>Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.</p> <p>Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu</p> <p>Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej</p>			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	<p>W latach 2024-2025 zrealizowano następujące działania edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wspólnie z mieszkańcami zasadzony został pierwszy w Rybniku kieszonkowy las Miyawaki. Rośnie on na terenie pomiędzy ulicami Budowlanych i św. Józefa, za Zespołem Szkół Ekonomiczno-Usługowych. W trakcie wspólnego sadzenia, rybnicki Zarząd Zieleni Miejskiej rozdawał mieszkańcom sadzonki drzew i krzewów. Były też edukacyjne stoiska z atrakcjami zarówno dla najmłodszych jak i tych trochę starszych, przygotowane przez firmę realizującą projekt oraz Centrum Zrównoważonej Gospodarki Miejskiej Urzędu Miasta Rybnik, - W ramach corocznych Festiwalu Nauki Wydział Ekologii przygotował stanowisko, przy którym prowadzono warsztaty dla dzieci z rozpoznawania rodzimych gatunków drzew, na podstawie zaprezentowanych liści i gałązek, wspólnie sadzono nasiona łąk kwietnych i tworzone zielniki, - W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Rybniku zorganizowano wykład dla mieszkańców Rybnika i wszystkich sympatyków drzew, prowadzony przez dr Marzenę Suchocką w tematyce zasad pielęgnowania oraz ochrony drzew. Ponadto w Urzędzie Miasta dr Marzena Suchocka przeprowadziła warsztaty w zakresie prawidłowego sadzenia drzew w mieście, w tym sadzenia z modyfikacją siedliska w zabetonowanych miejscach, - Przeprowadzono akcję sadzenia 100 drzew na 100-lecie Hufca ZHP Ziemi Rybnickiej im. Józefa Pukowca, na terenie sąsiadującym z użytkiem ekologicznym „Okrzeszyniec”, 		+

	<ul style="list-style-type: none"> - Zgłoszono rybnicki pomnik przyrody – buk Victoria do konkursu organizowanego przez Klub Gaja „Drzewo Roku w Polsce”, które weszło do finałowej szesnastki. Akcja ta miała na celu promocję walorów przyrodniczych i zaangażowanie mieszkańców do udziału w głosowaniu, - Organizacja i promocja Wielkiego Testu Wiedzy o Klimacie, - Klimatyczna ścieżka edukacyjna przy Bulwarach nad Nacyną. Ścieżka łączy funkcje rekreacyjne i edukacyjne, przybliżając zagadnienia ochrony klimatu, jakości powietrza, bioróżnorodności oraz gospodarki odpadami. <p>Zadanie było ponadto realizowane przez placówki edukacyjne znajdujące się na terenie miasta.</p> <p>Dodatkowo Zarząd Zieleni Miejskiej zrealizował:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 miesięczne praktyki uczniów z Zespołu Szkół Budowlanych z Rybnika w zawodzie architekt krajobrazu: kwiecień/maj 2025 - 8 osób, wrzesień/październik 2025 r. - 5 osób, - 1 dniowe zajęcia praktyczne z uczniami Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 7 w Rybniku kwiecień 2025 r. - 9 osób, grudzień 2025 - 9 osób, - 1 dniowe spotkanie z uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej nr 2 Latarnia (osoby niepełnosprawne) - październik 2025 r. - 8 osób. 	
Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej	<p>W 2024 r. Zarząd Zieleni Miejskiej nasadził 218 drzew oraz inny materiał roślinny (byliny, róże, trawy ozdobne, pnącza i kwiaty cebulowe) – łącznie 8 072 na terenach zieleni urządzonej oraz 13 drzew i 3 159 pozostałych roślin w pasach drogowych.</p> <p>Na terenach publicznych wycięto łącznie 54 sztuk drzew w tym: 50 sztuk w pasie drogowym, 4 sztuk na obiektach pod zarządem Zarządu Zieleni Miejskiej, w tym wiatrołomy.</p>	<p>W 2025 r. Zarząd Zieleni Miejskiej nasadził 79 drzew, 3 470 krzewów, 3 732 byliny, 157 róż i 1 300 krzewinek.</p> <p>Na terenach publicznych wycięto łącznie 163 sztuk drzew w tym: 21 sztuk w pasie drogowym, 58 sztuk na obiektach pod zarządem Zarządu Zieleni Miejskiej, w tym wiatrołomy, 84 sztuk na placówkach oświatowych.</p> <p>Ponadto w ramach inwestycji</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hospicjum - usunięto 72 sztuk drzew, w tym 48 sztuk wymagało uzyskania zezwolenia (OE-ZD.7120.1324.2024.JB z dnia 19.11.2024) / nasadzono 73 sztuk,

+

		<ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa ulicy Grota Roweckiego - etap I wycięto 228 sztuk drzew. - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji - Dokonano wycinki 19 drzew z terenów będących w trwałym zarządzie Ośrodka, nasadzono 3 drzewa. 	
Prowadzenie prac pielęgnacyjno-konserwatorskich pomników przyrody	<p>W 2024 r. Rada Miasta Rybnika podjętą uchwałą ustanowiła 5 pomników przyrody na terenie Lasu Paruszowiec w obrębie Rybnik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obwodzie pnia 406 cm, wysokości 38 m, rosnący w kompleksie leśnym Las Paruszowiec, na działce o nr 178/1, - Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obwodzie pnia 386 cm, wysokości 35 m, rosnący w kompleksie leśnym Las Paruszowiec, na działce o nr 163, - Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obwodzie pnia 398 cm, wysokości 36 m, rosnący w kompleksie leśnym Las Paruszowiec, na działce o nr 165, - Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obwodzie pnia 329 cm, wysokości 36 m, rosnący w kompleksie leśnym Las Paruszowiec, na działce o nr 165, obręb Rybnik, - Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obwodzie pnia 280 cm, wysokości 28 m, rosnący w kompleksie leśnym Las Paruszowiec, na działce o nr 165. <p>Ponadto w trakcie 2024 r. przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne 3 pomników przyrody.</p>	<p>W 2025 r. Rada Miasta Rybnika podjętymi uchwałami zniósła 1 pomnik przyrody oraz ustanowiła 12 nowych pomników przyrody.</p> <p>W 2025 r. na terenie Rybnika było 38 pomników przyrody, w tym 34 drzewa i 4 głązy narzutowe.</p> <p>Ponadto w trakcie 2025 r. wykonano prace pielęgnacyjne 9 istniejących pomników przyrody.</p>	<p>Ustanowienie 17 pomników przyrody</p> <p>Zniesienie 1 pomnika przyrody</p>

Zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej na obszarach przyrodniczo cennych	W 2024 r. zakończono opracowanie pt.: „Inwentaryzacja przyrodnicza na terenie użytku ekologicznego „Okrzeszyniec”.	-	+
---	--	---	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

<p>Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.</p> <p>Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu</p> <p>Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej</p>			
ZADANIA MONITOROWANE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	<p>Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach, Oddział Biura w Rudach</p> <p>W latach 2024-2025 dla placówek oświatowych na terenie miasta zrealizowano następujące konkursy edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogadanki propagujące ideę ochrony przyrody, krajobrazu i dóbr kultury, - konkurs Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski, - Święto Drzewa, - Dzień Ziemi, - warsztaty „Drzewa znam i szanuję”, - Dzień Dziecka, - Międzynarodowy Dzień Roślin, 		+

	<ul style="list-style-type: none"> - ferie zimowe, - kampania edukacyjno-informacyjna Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego pn. „Jak o Przyrodę dbać, by mogła pięknie trwać”. <p>Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Rybnik</p> <p>W 2025 r. przeprowadzono łącznie 30 zajęć edukacyjnych dla mieszkańców/ dzieci/ młodzieży z terenu miasta Rybnika w których brało udział 1 346 uczestników. Główne tematy przeprowadzonych zajęć: zwierzęta w lesie, zima w lesie, warstwy lasu, flora i fauna leśna, sadzenia, ochrona lasu, zawód leśnika.</p> <p>Marszałek Województwa Śląskiego</p> <p>Zrealizowano szkolenia online przez Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie dla nauczycieli gmin województwa śląskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekologiczna Szkoła – realizacja programu nauczania na lekcjach geografii w szkole podstawowej, - raje Europy Południowej – adaptacja programu nauczania w klasie VI szkoły podstawowej, - planowanie procesu dydaktycznego na lekcjach geografii w kontekście skutków społecznych i gospodarczych powodzi w Polsce, - koncepcja 3R i Zero Waste w praktyce – edukacja i lokalne działania, - od recyklingu po prawa człowieka – zintegrowana edukacja ekologiczna i globalna. <p>Ponadto realizowano szkolenia online przez Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach dla wszystkich gmin województwa śląskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Terenowa edukacja przyrodnicza - edycja zimowa, - Wprowadzenie do edukacji klimatycznej, Spotkania w ramach sieci nauczycieli Edukacji Ekologicznej / Edukacji Klimatycznej, - Edukacja klimatyczna z teatrykiem kamishibai - szkolenie stacjonarne, - Projekt klimatyczny w szkole. Jak zaangażować uczniów do działania? - Pięć zasad zrównoważonych miast - sieć edukacji ekologicznej i klimatycznej, - Zasoby środowiskowe i internetowe dla geografii i przyrody, - STEAM dla klimatu - zajęcia dla najmłodszych ratowników naszej planety – warsztaty stacjonarne. 	
--	--	--

	Dodatkowo odbyły się spotkania edukacyjne dotyczące oszczędnego użytkowania wody przeprowadzone przez Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Raciborzu w klubach seniora oraz wśród słuchaczy Centrum (siedziba w Raciborzu i w Rybniku).	
Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej	<p>Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach</p> <p>W latach 2024-2025 przy autostradzie A1 na terenie miasta Rybnika Oddział Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Katowicach przeprowadzał jednorazowe (rocznie) koszenie na długości 1 700 m.</p>	-
Objęcie ochroną prawną obszarów i obiektów najbardziej wartościowych przyrodniczo	<p>Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach, Oddział Biura w Rudach</p> <p>ZPKWŚ pismem nr OP.B.521.2.2024.PK z dnia 06.12.2024 r. przekazał do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach wniosek o utworzenie rezerwatu przyrody „Głębokie Doły” na terenie Rybnika i Czerwionki-Leszczyny. W 2025 r. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego uczestniczył w dwóch spotkaniach z przedstawicielami Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Nadleśnictwa Rybnik na terenie projektowanego rezerwatu przyrody na „Głębokie Doły” w Rybniku.</p> <p>Po przeprowadzonej kontroli stanowiska bobra europejskiego – stanowisko Rybnik Ligota – Ligocka Kuźnia w rejonie nasypu byłej linii kolei piaskowej – tama bobrów jest zlokalizowana na Potoku z Przegędzy w betonowym przepuście pod tym nasypem. Uczestniczono z dwóch spotkaniach w Urzędzie Miasta Rybnika mających na celu opracowanie strategii ochrony przedmiotowego stanowiska.</p>	+

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie:

1. Prowadzenia prac pielęgnacyjno-konserwatorskich pomników przyrody – w 2024 r. ustanowiono 5 pomników przyrody oraz wykonano prace pielęgnacyjne 3 pomników, w 2025 r. ustanowiono 12 nowych pomników przyrody, jeden zniesiono oraz wykonano prace pielęgnacyjne 9 pomników,
2. W 2024 r. zakończono opracowanie pt.: „Inwentaryzacja przyrodnicza na terenie użytku ekologicznego „Okrzeszyniec”.
3. W ramach ochrony przyrody zasadzony został pierwszy w Rybniku kieszonkowy las Miyawaki, oraz przeprowadzono akcję sadzenia 100 drzew,
4. Edukacji ekologicznej zrealizowano szereg działań edukacyjnych, w tym: pogadanki propagujące ideę ochrony przyrody, krajobrazu i dóbr kultury, konkurs Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski, Święto Drzewa, Dzień Ziemi, a także przeprowadzono warsztaty dla dzieci z rozpoznawania rodzimych gatunków drzew, na podstawie zaprezentowanych liści i gałązek, wspólnie sadzono nasiona łąk kwietnych i tworzone zielniki, dodatkowo w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Rybniku zorganizowano wykład w tematyce zasad pielęgnowania oraz ochrony drzew oraz warsztaty w zakresie prawidłowego sadzenia drzew w mieście.

Podczas dwuletniej realizacji Programu przeprowadzono realizację wszystkich zaplanowanych zadań, a etap ich zaawansowania został określony w ujęciu tabelarycznym.

4.10. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.			
Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Doposażenie jednostek OSP w niezbędny sprzęt do ratowania życia i mienia	<p>Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego co roku doposaża 14 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej Miasta Rybnika w ramach zapewnienia gotowości operacyjnej w sprzęt ratowniczy, np. w nożyce hydrauliczne, motopompy, elektronarzędzia, piły, zapory przeciwpowodziowe itp.</p> <p>W 2024 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielono dotacji Śląskiemu Wodnemu Ochotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu oddział Rejonowy Rybnik w kwocie 45 000 zł na zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających na rybnickich akwenach, - zakupiono sprzęt i wyposażenie strażackie dla 14 rybnickich jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej za kwotę 168 000 zł. (w tym dotacja celowa Województwa Śląskiego na kwotę 21 600 zł w ramach Konkursu Marszałkowskiego pt. „Zwiększenie potencjału ratowniczego Ochotniczej Straży Pożarnej Województwa Śląskiego w 2024 r.”, 	<p>Na terenie miasta Rybnika działa 14 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, zrzeszających ok. 390 strażaków ratowników oraz 10 Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, zrzeszających ok. 310 członków i opiekunów.</p> <p>Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej dysponują 22 samochodami specjalnymi (w tym 3 ciężkie, 11 średnich i 8 lekkich), 2 quadami ratowniczymi, 3 przyczepami przeciwpowodziowymi (2 ciężkie i 1 lekka).</p> <p>W 2025 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakupiono sprzęt i wyposażenie strażackie dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej za kwotę 130 000 zł, - udzielono dotacji dla Śląskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddział Rejonowy Rybnik w kwocie 50 000 zł na zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających na rybnickich akwenach, 	+

	<ul style="list-style-type: none"> - wybudowano remizę strażacką „Pomóż nam pomagać Tobie Budowa remizy strażackiej” projekt ogólnomiejski budżetu obywatelskiego realizowany w dzielnicy Niewiadom, zadanie zakończone, w 2024 r. poniesiono wydatki w kwocie 655 000 zł, - zakupiono wyposażenie na potrzeby Ochotniczej Straży Pożarnej Chwałowice, Ochotniczej Straży Pożarnej Golejów, Ochotniczej Straży Pożarnej Stodoły w ramach budżetu obywatelskiego za kwotę 145 000 zł, - zakupiono wyposażenie na cele zarządzania kryzysowego za kwotę 237 000 zł, w tym 160 000 zł wydatkowano z rezerwy celowej zarządzania kryzysowego. <p>łącznie przeznaczono 1 500 000 zł na działalność Ochotniczej Straży Pożarnej, w tym udzielono dotacji dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w kwocie 700 000 zł z przeznaczeniem na utrzymanie gotowości operacyjnej jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zakupiono wyposażenie na potrzeby Ochotniczej Straży Pożarnej Chwałowice, Ochotniczej Straży Pożarnej Popielów, Ochotniczej Straży Pożarnej Stodoły, Ochotniczej Straży Pożarnej Ochojec, Ochotniczej Straży Pożarnej Niewiadom w ramach budżetu obywatelskiego za kwotę 156 500 zł, - dokonano zakupów na potrzeby zarządzania kryzysowego za kwotę 17 650 zł, - zakupiono sprzętu ratownictwa medycznego oraz zapewniono szkolenia z zakresu obsługi AED w ramach projektu budżetu obywatelskiego „Ratujemy serca” w dzielnicy Chwałowice za kwotę 57 400 zł. <p>łącznie przeznaczono 1 650 000 zł na działalność Ochotniczej Straży Pożarnej, w tym udzielono dotacji dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w kwocie 884 000 zł z przeznaczeniem na utrzymanie gotowości operacyjnej jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.</p>	
<p>Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii</p>	<p>W 2025 r. przeprowadzono ćwiczenia z zakresu zarządzania kryzysowego i ochrony ludności pod kryptonimem „ZAPORA 2025”. Prowadzono również inne działania prewencyjne w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców w zależności od dostępności środków finansowych i potrzeb w tym zakresie.</p> <p>Działania edukacyjne i informacyjne w zakresie postępowania i prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożenia prowadzone były przy okazji innych eventów i akcji edukacyjnych, również w placówkach oświatowych we współpracy z Policją i Strażą Pożarną.</p>		+

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

<p>Cel zapisany w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku”, które zawierają zadania na 2024 i 2025 r.</p> <p>Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków</p>			
ZADANIA MONITOROWANE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2024 r.	2025 r.	
Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska (prowadzenie kontroli w przedsiębiorstwach)	<p>Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach</p> <p>Brak jest dostępnych danych z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach za 2024 r.</p>	<p>Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach</p> <p>W 2025 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie miasta przeprowadził łącznie 14 kontroli, w tym 1 kontrolę w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom. Nie stwierdzono nieprawidłowości.</p>	1 kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom w 2025 r.
Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	<p>Policja, Straż Pożarna (jako edukacja w placówkach oświatowych)</p> <p>Brak jest danych dotyczących realizacji zadania w okresie sprawozdawczym.</p>		-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r.

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie:

1. Doposażenia jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w niezbędny sprzęt do ratowania życia i mienia – Na terenie miasta Rybnika działa 14 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, zrzeszających ok. 390 strażaków ratowników oraz 10 Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, zrzeszających ok. 310 członków i opiekunów. W latach 2024-2025 łącznie na działalność Ochotniczej Straży Pożarnej wydatkowano 3 150 000 zł, w tym udzielono dotacji dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w kwocie 1 584 000 zł z przeznaczeniem na utrzymanie gotowości operacyjnej;
2. Edukacji społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii – w 2025 r. przeprowadzono ćwiczenia z zakresu zarządzania kryzysowego i ochrony ludności pod kryptonimem „ZAPORA 2025”. Prowadzono również inne działania prewencyjne w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców w zależności od dostępności środków finansowych i potrzeb w tym zakresie. Działania edukacyjne i informacyjne w zakresie postępowania i prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożenia prowadzone były również prowadzone przy okazji innych eventów i akcji edukacyjnych, również w placówkach oświatowych we współpracy z Policją i Strażą Pożarną.

5. Koszty poniesione na realizację zadań własnych Miasta Rybnika w latach 2024-2025

W latach 2024-2025 Miasto Rybnik realizowało szereg zadań własnych finansowanych z środków własnych oraz ze źródeł zewnętrznych. Przeprowadzano m.in. inwestycje związane z remontami i przebudową dróg, termomodernizacją budynków użyteczności publicznej oraz budynków należących do Miasta, promowanie i dofinansowywanie instalacji z wykorzystaniem OZE. Istotnymi zdaniami realizowanym na terenie miasta była także rozbudowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej, kanalizacji.

W poniższej tabeli zestawiono zadania własne wyznaczone w Programie zaplanowane do realizacji w okresie sprawozdawczym 2024-2025 wraz z podaniem kosztów ich realizacji oszacowanych na podstawie analizy wykonania budżetu Miasta Rybnika w latach 2024-2025.

Tabela 1 Koszty zadań własnych Miasta Rybnika w latach 2024-2025

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Koszty poniesione w latach
		[w PLN]
1	Aktualizacja programów sektorowych: (Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, Program Ograniczania Niskiej Emisji oraz Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe)	-
2	Organizacja akcji edukacyjnych związanych z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	-
3	Budowa, modernizacja i przebudowa dróg publicznych	376 027 506
4	Upowszechnianie komunikacji rowerowej – budowa ścieżek rowerowych	922 000
5	Rozwój komunikacji publicznej w oparciu o nowoczesny niskoemisyjny tabor autobusowy oraz stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji miejskiej	10 794 429
6	Ograniczenie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	12 297 556
7	Ograniczenie niskiej emisji w budynkach mieszkalnych, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	6 488 464
8	Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako element zmian w świadomości społeczeństwa oraz środek prewencyjny	-
9	Budowa, rozbudowa oraz remonty dróg z zastosowaniem tzw. „nawierzchni cichych” – ograniczenie przekroczeń hałasu powodowanych przez transport	wskazano w punkcie 3
10	Działania administracyjne mające na celu ograniczanie hałasu przemysłowego	-

11	Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu	-
12	Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych m.in. poprzez preferowanie niekonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego (poprzez zapisy ograniczające w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego)	brak – działanie nie było realizowane
13	Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń	-
14	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, sposobach ochrony przed powodzią i suszą, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	-
15	Utrzymywanie, doposażenie i optymalizacja wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych	2 915 584,48
16	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	-
17	Rozwój zielono-błękitnej infrastruktury, zwiększanie retencji krajobrazowej i miejskiej	277 533
18	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	21 387 125
19	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	-
20	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	-
21	Prowadzenie kontroli gospodarki ściekowej na posesjach prywatnych	-
22	Wydanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż oraz kontrola realizacji ich warunków	brak – działanie nie było realizowane
23	Rekultywacja terenów i rewitalizacja terenów, w tym zagospodarowanie krajobrazowo-przyrodnicze, rekreacyjne oraz na cele inwestycyjne terenów przemysłowych i zdegradowanych	-
24	Identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz aktualizacja wykazu zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (art. 101d)	-

25	Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami (kontrola zawartych umów czy prawidłowego gospodarowania odpadów)	96 133 258
26	Sukcesywne zapobieganie i usuwanie tzw. „dzikich wysypisk odpadów”	
27	Zwiększenie ilości odpadów poddawanych recyklingowi	
28	Zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych, rozwój selektywnej zbiórki odpadów	
29	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami	
30	Sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest	24 170
31	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	-
32	Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej	-
33	Prowadzenie prac pielęgnacyjno-konserwatorskich pomników przyrody	34 930
34	Zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej na obszarach przyrodniczo cennych	-
35	Doposażenie jednostek OSP w niezbędny sprzęt do ratowania życia i mienia	3 150 000
36	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	-
Razem		530 452 255

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika, 2026 r.

5. Monitoring stopnia realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028”

W Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028 określono narzędzia monitorujące stan jego realizacji w formie wskaźników do każdego zadania. Początkowa wartość wskaźnika jest stanem bazowym na 2020 r., a finalna wartość określa stan docelowy – w 2025 r. Analiza osiągniętego poziomu wskaźników pozwoli na określenie stopnia realizacji programu oraz na ocenę stanu środowiska na terenie miasta.

Poniższy zestaw wskaźników, opracowany w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028 przyczynia się do ukazania trendów w dziedzinie ochrony środowiska, stanu jego ochrony, a także umożliwia monitoring realizacji założeń polityki ochrony środowiska wraz z tendencjami zmian w tym zakresie.

Tabela 2 Wskaźniki realizacji celów określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024

Cel	Wskaźnik		
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2020 r.	Wartość osiągnięta 2025 r.
A	B	C	D
Poprawa jakości powietrza atmosferycznego na obszarze miasta do standardów zgodnie z założeniami Programu Ochrony Powietrza dla województwa śląskiego oraz uchwały „antysmogowej	Substancje, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne (według klasyfikacji dla strefy śląskiej)	PM10: C, B(a)P: C PM2,5: C1	Klasa C: PM10, benzo(a)piren w PM10, O ₃
	Kubatura budynków ogrzewanych centralnie (GUS)	9 102,9 dam ³	b.d.
	Liczba odbiorców ogrzewających mieszkania gazem (GUS)	6 995	11 280 (2024 r.)
	Długość dróg czyszczonych na mokro [km]	21,223	b.d.
	Długość dróg gminnych i powiatowych o nawierzchni gruntowej na 100 km ² [km]	15,6	13,8 (2024 r.)

Cel	Wskaźnik		
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2020 r.	Wartość osiągnięta 2025 r.
A	B	C	D
	Długość szlaków rowerowych na terenie miasta [km]	172,2	172,2
	Budowa drogi Racibórz-Pszczyna na terenie Rybnika	w trakcie realizacji	zrealizowana inwestycja
	Liczba wprowadzonych zmian w dokumentach strategicznych związanych z aspektami klimatycznymi	nie realizowano	nie realizowano
	Liczba zlikwidowanych tradycyjnych kotłów węglowych (według raportu z Programu Ochrony Powietrza)	364	283
	aktualizacje Projektów założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe w gminach	nie realizowano	nie realizowano
	Liczba przeprowadzonych działań i kampanii edukacyjnych	105	ok 100
	Liczba przeprowadzonych działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów na terenie miasta	323	2 583
Poprawa klimatu akustycznego na terenie miasta	Maksymalna wartość wskaźnika M dla zidentyfikowanego obszaru, na którym występują przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu drogowego według obowiązującego Programu Ochrony Środowiska przed hałasem	Wartość wskaźnika M: - dla wskaźnika L_{DWN} : 70,3 dB (wskaźnik określa dzień, wieczór i noc) - dla wskaźnika L_N : 68,1 dB (wskaźnik określa noc)	brak badań
	Maksymalne wartości przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu przemysłowego	5 dB	brak przekroczeń

Cel	Wskaźnik		
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2020 r.	Wartość osiągnięta 2025 r.
A	B	C	D
	Ilość zakładów z decyzją o dopuszczalnym poziomie hałasu na terenie miasta	2	2
Minimalizacja zagrożenia dla bezpieczeństwa mieszkańców ze strony promieniowania elektromagnetycznego (PEM)	Liczba punktów z przekroczeniami poziomów dopuszczalnych PEM na terenie miasta	0	0
	Liczba zgłoszeń nowych eksploatacji instalacji PEM	2	5
Kompleksowe gospodarowanie wodami w regionie wodnym	Liczba jednolitych części wód powierzchniowych o stanie/potencjale ekologicznym dobrym i powyżej dobrego	2 (na 7 zbadanych JCWP)	0 (na 9 JCWP)
	Wskaźnik skanalizowania miasta [%] (GUS)	79,1	89,9
	Wielkość oczyszczalni komunalnych na terenie miasta w RLM (Równoważna liczba mieszkańców)	182 400	182 400
	Długość kanalizacji deszczowej w aglomeracji [km]	44,0	44,0
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury zapewniającej właściwą meliorację terenu i retencjonowanie wód, zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego	Liczba obiektów małej retencji wodnej na terenie miasta	11 sztuk	11 sztuk
	Liczba dofinansowań przyznanych mieszkańcom w ramach programu „Moja woda” (na podstawie danych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej)	liczba dofinansowań w kolejnych latach	88 dofinansowań w latach 2024-2025

Cel	Wskaźnik		
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2020 r.	Wartość osiągnięta 2025 r.
A	B	C	D
Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych	Udokumentowane zasoby bilansowe ważniejszych surowców występujących na terenie miasta		
	<ul style="list-style-type: none"> - węgle kamienne, - metan pokładów węgla, - piaski podsadzkowe, - surowce ilaste ceramiki budowlanej, - kruszywa naturalne, - sole kamienne 	<ul style="list-style-type: none"> - 6 346 005 [9,9 %] - 9 817,47 [8,96 %] - 145 757 [5,8 %] - 738 [0,04 %] - 25 994 [0,13 %] - 2 098 600 [2,3 %] 	<ul style="list-style-type: none"> - 5 565 389 [8,62%] - 10 696,07 [10,09%] - 145 757,10 [5,82%] -766 [0,04%] -28 093 [0,13%] - 2 098 600 [1,87%]
Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	Opracowanie wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi	opracowany wykaz	aktualizowany wykaz
	Powierzchnia gruntów ornych w mieście [ha] (GUS)	2 656 ha	2 656 ha
	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku ogółem ha Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem w ha	0,25 71,15	0,5 49,62
Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów oraz stworzenie niezbędnej infrastruktury do	Masa zebranych odpadów komunalnych (ogółem) [Mg]	60 320,89	54 551,631
	Masa zebranych selektywnie odpadów komunalnych (ogółem) [Mg]	16 816,69	27 963,691

Cel	Wskaźnik		
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2020 r.	Wartość osiągnięta 2025 r.
A	B	C	D
selektywnego zbierania odpadów u źródła, tak aby zapewnić ich efektywny recykling	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów [%]	49,16	48,74
	Ilość wyrobów azbestowych pozostała do usunięcia [Mg]	720,254 (Baza Azbestowa)	497,854 (Baza Azbestowa)
Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.	Powierzchnia terenów prawnie chronionych na terenie miasta [ha] (GUS)	6 614,44	6 614,44 (bez otuliny Parku Krajobrazowego)
	Powierzchnia terenów zieleni (parki, zieleńce, tereny zieleni osiedlowej [ha] (GUS)	172,24	157,61
	Powierzchnia lasów [ha] (GUS)	4 747,00	4 479,49
	Liczba pomników przyrody na terenie miasta	20	38
	Ujęcie działań związanych z ochroną bioróżnorodności i terenów zielonych w strategiach gmin	Aktualizacja strategii rozwoju miasta	Cele ujęte w Strategii Rozwoju Miasta
Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków	Liczba poważnych awarii i miejscowych zagrożeń w ciągu r.:		(dane za 2024 rok)
	- małe:	103	171
	- lokalne:	725	765
	- średnie:	11	2
	- duże:	2	0

Cel	Wskaźnik		
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2020 r.	Wartość osiągnięta 2025 r.
A	B	C	D
	Liczba zakładów ZZR (Zakład o Zwiększonym Ryzyku) i ZDR (Zakład o Dużym Ryzyku) na terenie miasta	0 3	0 3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Rybnika oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnika, 2026 r

6. Monitoring stopnia realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032”

W Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do 2032 roku określono narzędzia monitorujące stan jego realizacji w formie wskaźników do każdego zadania. Początkowa wartość wskaźnika jest stanem bazowym na 2024 r., a finalna wartość określa stan docelowy, który należałoby osiągnąć w 2032 r. Analiza osiągniętego poziomu wskaźników w cyklu dwuletnim pozwoli na określenie stopnia realizacji programu oraz na ocenę stanu środowiska na terenie miasta.

Poniższy zestaw wskaźników, opracowany w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032 przyczynia się do ukazania trendów w dziedzinie ochrony środowiska, stanu jego ochrony, a także umożliwia monitoring realizacji założeń polityki ochrony środowiska wraz z tendencjami zmian w tym zakresie.

Tabela 3 Wskaźniki realizacji celów określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2024 r.	Wartość osiągnięta 2025r.	Wartość docelowa 2032 r.
A	B	C	D	E
Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Liczba aktualizacji dokumentacji dotyczącej ochrony powietrza źródło danych: Miasto Rybnik	0	0	3
	Liczba stanowisk pomiarowych na terenie miasta źródło danych: Główny Inspektor Ochrony Środowiska	1	1	1
	Liczba akcji edukacyjnych na rok źródło danych: Miasto Rybnik	ok. 100	ok. 100	ok. 100

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2024 r.	Wartość osiągnięta 2025r.	Wartość docelowa 2032 r.
A	B	C	D	E
Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Liczba odcinków dróg budowanych i przebudowywanych źródło danych: Miasto Rybnik, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	4 odcinków 0 (GDDKIA)	7 odcinków 0 (GDDKIA)	wg potrzeb
	Liczba niskoemisyjnych pojazdów transportu zbiorowego na terenie miasta źródło danych: przewoźnicy	60	66	wg potrzeb
	Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji źródło danych: Miasto Rybnik	5	8	wg potrzeb
	Liczba wymienionych źródeł ciepła w obiektach mieszkalnych źródło danych: Miasto Rybnik, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW)	4 738 (WFOŚiGW 2020-2024)	738 (WFOŚiGW 2024-2025)	wg potrzeb

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2024 r.	Wartość osiągnięta 2025r.	Wartość docelowa 2032 r.
A	B	C	D	E
Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Liczba budynków mieszkalnych poddanych termomodernizacji źródło danych: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW)	2 431 (WFOŚiGW 2020-2024)	1 194 (WFOŚiGW 2024-2025)	wg potrzeb
	Liczba kontroli nieruchomości źródło danych: Miasto Rybnik	2 755	2 583	zgodnie z wymaganiami Programu Ochrony Powietrza
	Liczba kontroli zakładów/liczba naruszeń źródło danych: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	12/8 (2020-2023)	5/1	wg potrzeb
Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska	Liczba zmodernizowanych/remontowanych dróg publicznych źródło danych: Miasto Rybnik, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA)	4 odcinków 0 (GDDKiA)	7 odcinków 0 (GDDKiA)	wg potrzeb
	Liczba obowiązujących decyzji o dopuszczalnej emisji hałasu źródło danych: Miasto Rybnik	2	2	wg potrzeb

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2024 r.	Wartość osiągnięta 2025r.	Wartość docelowa 2032 r.
A	B	C	D	E
	Liczba akcji edukacyjnych/rok źródło danych: Miasto Rybnik	1-2	1-2	3-4
	Liczba przeprowadzonych kontroli/liczba naruszeń źródło danych: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	4/0 (2020-2023)	2/0	wg potrzeb
Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych	Liczba punktów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego źródło danych: Główny Inspektor Ochrony Środowiska	0	0	0
Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Ocena Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) źródło danych: Główny Inspektor Ochrony Środowiska	9 JCWP stan zły	9 JCWP stan zły	9 JCWP stan dobry
	Ocena Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) źródło danych: Główny Inspektor Ochrony Środowiska	3 JCWPd stan dobry 1 JCWP stan zły	3 JCWPd stan dobry 1 JCWP stan zły	4 JCWPd stan dobry

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2024 r.	Wartość osiągnięta 2025r.	Wartość docelowa 2032 r.
A	B	C	D	E
	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych źródło danych: Miasto Rybnik, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	5-10 rocznie	5-10 rocznie	5-10 rocznie
Zwiększenie odporności gospodarki wodnej na zmiany klimatu	Koszty poniesione na konserwację i bieżące utrzymanie koryt cieków źródło danych: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	369 532 zł	68 301 zł	wg potrzeb
	Liczba magazynów przeciwpowodziowych źródło danych: Miasto Rybnik	3	3	3
	Liczba zmian Miejsowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego uwzględniających zarządzanie ryzykiem powodziowym źródło danych: Miasto Rybnik	1	2	wg potrzeb

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2024 r.	Wartość osiągnięta 2025r.	Wartość docelowa 2032 r.
A	B	C	D	E
	Liczba obiektów błękitno-zielonej infrastruktury źródło danych: Miasto Rybnik	2 ³ 14 zieleńców o łącznej powierzchni 185 000 m ²	2 14 zieleńców o łącznej powierzchni 185 000 m ²	wg potrzeb
Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	Długość kanalizacji sanitarnej źródło danych: Miasto Rybnik, GUS	647,8 km	653,7 km	wg potrzeb
	Skanalizowanie miasta źródło danych: Miasto Rybnik, GUS	79,1% wg	89,9% wg	100%
	Liczba komunalnych oczyszczalni ścieków źródło danych: Miasto Rybnik	2	2	2
	Liczba przyłączy kanalizacji sanitarnej i przyłączy wodociągowych źródło danych: właściciele nieruchomości, GUS	20 958 24 219	23 447 20 131	wg potrzeb

³ Zbiorników retencyjnych na terenie miasta nie ma, ale wykorzystywane są w tym celu zbiornik Paruszowiec i Zalew Rybnicki (zbiornik przy elektrowni w Rybniku)

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2024 r.	Wartość osiągnięta 2025r.	Wartość docelowa 2032 r.
A	B	C	D	E
	Zwodociągowanie gminy źródło danych: Miasto Rybnik	99%	100%	100%
	Długość sieci wodociągowej źródło danych: Miasto Rybnik	678,3 km	693,8 km	wg potrzeb
	Liczba zrealizowanych akcji edukacyjnych/rok źródło danych: Miasto Rybnik	3-4	3-4	5-6
	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych źródło danych: Miasto Rybnik	538/2147	732/2329	wg potrzeb
	Liczba kontroli na posesjach źródło danych: Miasto Rybnik	709	1 882	zgodnie z wymaganiami ustawy utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2024 r.	Wartość osiągnięta 2025r.	Wartość docelowa 2032 r.
A	B	C	D	E
	Liczba kontroli podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub ziemi źródło danych: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	8	1	wg potrzeb
Zrównoważona gospodarka zasobami geologicznymi	Liczba złóż surowców naturalnych źródło danych: Państwowy Instytut Geologiczny	39	39	wg rozpoznania
	Liczba wydanych koncesji na wydobywanie kopalin źródło danych: Urząd Marszałkowski	1	0	wg potrzeb
	Liczba wykrytych nielegalnych eksploatacji źródło danych: Okręgowy Urząd Górniczy	0	0	0
	Liczba obiektów naprawionych źródło danych: użytkownicy złóż	438	b.d.	wg potrzeb

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2024 r.	Wartość osiągnięta 2025r.	Wartość docelowa 2032 r.
A	B	C	D	E
	<p>Wprowadzenie zapisów dotyczących osuwisk oraz obszarów zagrożonych ruchami masowymi terenu do Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego</p> <p>źródło danych: Miasto Rybnik</p>	0	0	wg potrzeb
Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi	<p>Liczba działań promocyjnych</p> <p>źródło danych: Śląski Oddział Doradztwa Rolniczego</p>	kilka/rok	kilka/rok	kilka/rok
	<p>Liczba punktów monitoringowych na terenie miasta</p> <p>źródło danych: Główny Inspektor Ochrony Środowiska</p>	0	0	wg potrzeb
	<p>Liczba przebadanych gospodarstw</p> <p>źródło danych: Okręgowa Stacja Chemiczno Rolnicza</p>	16 (2020-2024)	b.d.	wg zleceń rolników
	<p>Liczba kontroli stosowania środków ochrony roślin</p> <p>źródło danych: Wojewódzki Instytut Ochrony Roślin i Nasiennictwa</p>	14	7	wg potrzeb

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2024 r.	Wartość osiągnięta 2025r.	Wartość docelowa 2032 r.
A	B	C	D	E
	Liczba złożonych wniosków o płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne źródło danych: Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	0	0	wg potrzeb
	Grunty wymagające rekultywacji [ha] źródło danych: Miasto Rybnik	51,82 ha	49,62 ha	wg potrzeb
	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych [ha] źródło danych: Miasto Rybnik	2,2	0,5	wg potrzeb
	Liczba terenów, na których zidentyfikowano historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi źródło danych: Miasto Rybnik, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	1	1	wg potrzeb
Rozwój systemu zgodnego z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawania odpadów, a także wdrażanie	Liczba kontroli mieszkańców źródło danych: Miasto Rybnik	b.d.	b.d.	wg potrzeb

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2024 r.	Wartość osiągnięta 2025r.	Wartość docelowa 2032 r.
A	B	C	D	E
i udoskonalanie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego głównie na ich selektywnym zbieraniu	Liczba ujawnionych/zlikwidowanych wysypisk źródło danych: Miasto Rybnik	136	261	wg potrzeb
	Procent usuniętego azbestu zgodnie z Bazą Azbestową źródło danych: https://bazaazbestowa.gov.pl	68,65%	69,13%	100%
	Masa zebranych odpadów zmieszanych [Mg] źródło danych: Miasto Rybnik	26 842,9810	26 587,940	< 26 842,9810
	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%] źródło danych: Miasto Rybnik	51,07%	55,04%	62%
	Liczba akcji edukacyjnych/rok źródło danych: Miasto Rybnik	11	16	10-15

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2024 r.	Wartość osiągnięta 2025r.	Wartość docelowa 2032 r.
A	B	C	D	E
	Liczba kontroli/liczba nieprawidłowości w zakresie gospodarowania odpadami w przedsiębiorstwach źródło danych: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	22/12 (2020-2023)	9/5	wg potrzeb i zgłoszeń
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej	Liczba działań/akcji edukacyjnych źródło danych: Miasto Rybnik, Nadleśnictwo Rybnik, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	15/rok	15/rok	10-15/rok
	Liczba nasadzeń/wycinka drzew w pasach drogowych źródło danych: Miasto Rybnik, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA)	13/206 0/0 (GDDKiA)	615/249 0/0 (GDDKiA)	wg potrzeb
	Liczba pomników przyrody poddanych pracom pielęgnacyjno-konserwatorskim źródło danych: Miasto Rybnik	3	9	wg potrzeb
	Liczba form ochrony przyrody źródło danych: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	27	38	wg potrzeb

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa 2024 r.	Wartość osiągnięta 2025r.	Wartość docelowa 2032 r.
A	B	C	D	E
	Sieć tras rowerowych [km] źródło danych: Miasto Rybnik	172,2 km	172,2	wg potrzeb
Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków	Liczba kontroli w zakresie ochrony środowiska źródło danych: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	54 (2020-2023)	1	wg potrzeb
	Liczba jednostek Ochotniczych Straży Pożarnej, które otrzymały wsparcie źródło danych: Miasto Rybnik	14	14	14
	Liczba akcji edukacyjnych/rok źródło danych: Miasto Rybnik	3-4	3-4	4-6

7. Podsumowanie i streszczenie w języku niespecjalistycznym

W okresie raportowanym 2024-2025 obowiązywały dwa Programy Ochrony Środowiska, tj.: „Program ochrony środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” przyjęty uchwałą Nr 754/XLV/2021 Rady Miasta Rybnika z dnia 18 listopada 2021 r. oraz „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2025 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032” przyjęty uchwałą nr 311/XVIII/2025 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 października 2025 r. Opracowania te stanowiły podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska na obszarze miasta Rybnik.

W niniejszym Raporcie zostały szczegółowo opisane działania inwestycyjne i systemowe zrealizowane na terenie miasta. Zadania te dotyczyły inwestycji własnych Miasta Rybnik, a także działań podejmowanych przez inne jednostki takie jak: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Rybnik, administratorów i właścicieli sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, ciepłowniczej, gazowej lub organizacje ekologiczne.

Realizacja zadań w latach 2024-2025, zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych, daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i priorytetowych kierunków działań Programu ochrony środowiska dla miasta Rybnika zgodnych z polityką ochrony środowiska Województwa Śląskiego, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój Miasta – obecnie jak i w perspektywie wieloletniej.

W zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028, zaplanowano 27 zadań własnych oraz 10 zadań monitorowanych, natomiast w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032 zaplanowano 8 zadań własnych oraz 6 zadań monitorowanych.

W zakresie ograniczenia niskiej emisji – w latach 2024-2025 zlikwidowano łącznie 991 kotłów węglowych oraz przeprowadzono 352 termomodernizacje budynków. Ponadto:

- w ramach realizacji projektu finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pn. „Ciepłe Mieszkanie” skierowanego do właścicieli lokali mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych (złożono 44 wnioski o dofinansowanie, zrealizowano 32 umowy na kwotę 414 872,32 zł),
- w ramach realizacji projektu finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pn. „Ciepłe Mieszkanie” edycja II skierowana jest do wspólnot mieszkaniowych w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali, obejmująca od 3 do 7 lokali mieszkalnych (złożono 4 wnioski o dofinansowanie, zrealizowano 3 umowy na łączną kwotę 415 498,57 zł),
- realizowano Projekt grantowy "Zielona energia na terenie Gmin Partnerskich: Rybnik, Czerwionka-Leszczyny, Gaszowice, Jejkowice, Lyski, Pszów, Świerklany. W projekcie przewidziano udzielenie grantów na zakup, dostawę i montaż łącznie instalacji odnawialnych źródeł energii oraz magazynów energii elektrycznej i ciepłej. W 2025 r. miasto Rybnik zawarło 599 umów grantowych z mieszkańcami miasta;

W zakresie budowy, modernizacji i przebudowy dróg publicznych – w latach 2024-2025 zrealizowano budowę Regionalnej Drogi Racibórz – Pszczyna, której łączny koszt wyniósł 305 647 775,63 zł. Ponadto w 2024 r. zrealizowano 3 zadania rozbudowy ulic: Sportowej, Jędrzeja Śniadeckiego oraz Niewiadomskiej. Wykonano również szereg działań remontowych. Wydatkowano 30 992 795 zł. W 2025 r. zaś zrealizowano 7 zadań w zakresie przebudowy/ rozbudowy/ budowy dróg oraz zadania remontowe. Wydatkowano 39 386 935 zł.

W zakresie upowszechnienia komunikacji rowerowej – w celu promowania zrównoważonej mobilności miejskiej wzięto udział w kampaniach promujących ruch rowerowy, jak: Aktywne Miasta, Rowerowy Maj, Konkurs Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym – etap rejonowy i wojewódzki, ponadto udostępniono bezpłatną aplikację mobilną „Boks Rowerowy Rybnik” umożliwiającą inteligentne zarządzanie schowkami rowerowymi. Wprowadzono kontraruch rowerowy na ul. Jędrzeja Śniadeckiego oraz wykonano szereg prac modernizacyjnych/ przebudów dróg z uwzględnieniem ruchu rowerowego.

Prowadzono kampanie edukacyjne - zorganizowano i przeprowadzono szereg akcji edukacyjnych w zakresie ograniczania emisji, efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii, jak: audycje

w radiu 90, warsztaty dotyczące Czystego Powietrza, spotkania z mieszkańcami i konsultacje z Ekodoradcą w zakresie działań związanych z ochroną powietrza, Dzień Ziemi, Dzień Czystego Powietrza.

W zakresie zagrożeń hałasem w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028, zaplanowano 14 zadań własnych, natomiast, w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032 zaplanowano 3 zadania własne oraz 2 zadania monitorowane.

W zakresie działań administracyjnych mających na celu ograniczanie hałasu przemysłowego - w latach 2024-2025 Prezydent Miasta Rybnika nie udzielał pozwoleń o dopuszczalnym poziomie hałasu.

Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu najczęściej prowadzona była przy okazji innych tematów związanych z ochroną środowiska, takich jak ochrona powietrza, zrównoważony transport czy ogólne kampanie miejskie, a także podczas lokalnych Wydarzeń i Zajęć Oświatowych

W Zakresie Pól Elektromagnetycznych W Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028, zaplanowano 1 zadanie własne oraz 1 zadanie monitorowane, natomiast w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032 zaplanowano 2 zadania własne oraz 1 monitorowane.

Gromadzono dane nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagające zgłoszeń. Ponadto przeprowadzony monitoring pól elektromagnetycznych w latach 2024-2025 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 4 punktach pomiarowych zlokalizowanych w Rybniku wykazał, że w żadnym z przebadanych punktów nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych, ponieważ w żadnym punkcie pomiarowym wskaźnik WM_E nie przekroczył wartości 1.

W zakresie gospodarowania wodami w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028, zaplanowano 3 zadania własne oraz 5 zadań monitorowanych, natomiast w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032 zaplanowano 4 zadania własne i 2 zadania monitorowane.

W ramach utrzymywania, doposażenia i optymalizacji wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych - na potrzeby wsparcia działań organizowanych na rzecz miasta przez podmioty ratownicze Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego doposaża magazyny przeciwpowodziowe. W latach 2024-2025 na potrzeby zarządzania kryzysowego wydatkowano kwotę 254 654,75 zł. Dodatkowo w 2025 roku Miasto Rybnik zawarło z Wojewodą Śląskim umowy o przyznanie dotacji z Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej w łącznej wysokości 2 902 329,00 zł.

W zakresie rozwoju zielono-błękitnej infrastruktury, zwiększanie retencji krajobrazowej i miejskiej - w ramach programu „Chytej co napadze” którego celem było ograniczenie szybkiego spływu powierzchniowego, odciążenie kanalizacji deszczowej oraz bardziej racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi udzielono 38 dotacji na łączną kwotę 277 533 zł, w tym na: 26 zbiorników retencyjnych podziemnych, 11 zbiorników retencyjnych naziemnych oraz 1 ogród deszczowy.

W ramach edukacji ekologicznej zrealizowano m.in. następujące działania edukacyjne: Festiwal Nauki – „Kraina deszczu” – działania edukacyjne dotyczące zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, Bajka „Jak kropla z kroplą w Rybniku się spotkały”, Wielki Test Wiedzy o Klimacie – prowadzenie zajęć edukacyjnych wraz z testem wiedzy w szkole ponadpodstawowej oraz serię zajęć w przedszkolach dotyczące tematyki wodnej.

W zakresie gospodarki wodnościekowej w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028, zaplanowano 3 zadania własne oraz 1 zadanie monitorowane, natomiast w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032 zaplanowano 4 zadania własne i 5 zadań monitorowanych.

Zadania z zakresu budowa/ przebudowy/ modernizacji sieci wodociągowych oraz kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Rybnika były realizowane przez przedsiębiorstwa: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. Rybnik, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. Wodzisław Śląski, BEST EKO Sp. z o. o. oraz Hydroinstal Sp. z o.o. W latach 2024-2025 spółka Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Rybniku na wykonało zadania związane z budową/ modernizacją 42 odcinków sieci wodociągowej łącznie na 29 435,13 m oraz budową/ modernizacją 10 odcinków sieci kanalizacji sanitarnej łącznie na 10 172,14 m. Łącznie na zadania związane z budową/ modernizacją oraz zakupem sieci wodociągowych wydatkowano 17 190 578 zł, zaś na sieć kanalizacji sanitarnej – 25 769 157 zł.

W ramach edukacji ekologicznej w latach 2024-2025 zrealizowano m.in. następujące działania edukacyjne: Festiwal Nauki – „Kraina deszczu” – działania edukacyjne dotyczące zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, Bajka „Jak kropla z kroplą w Rybniku się spotkały”, Wielki Test Wiedzy o Klimacie – prowadzenie zajęć edukacyjnych wraz z testem wiedzy w szkole ponadpodstawowej, oraz serię zajęć w przedszkolach dotyczących tematyki wodnej.

W zakresie zasobów geologicznych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028, zaplanowano 2 zadania własne oraz 1 zadanie monitorowane, natomiast w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032 zaplanowano 2 zadania własne i 4 zadania monitorowane.

W ramach współdziałania organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż objętych koncesją Marszałek Województwa Śląskiego jako organ administracji geologicznej współdziałał z miastem Rybnik w ramach postępowań z zakresu planowania przestrzennego.

W ramach wydawania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż oraz kontrola realizacji ich warunków – w latach 2024-2025 nie wnioskowano do Prezydenta Rybnika o wydanie decyzji dotyczącej eksploatacji/ poszukiwania kopalin.

W zakresie ochrony gleb w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028, zaplanowano 4 zadania własne oraz 4 zadania monitorowane, natomiast w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032 zaplanowano 2 zadania własne i 6 zadań monitorowanych.

W zakresie rekultywacji i rewitalizacji terenów – zgodnie ze sprawozdaniem RRW-11 powierzchnia gruntów zrehabilitowanych w latach 2024-2025 r. wyniosła 2,7 ha.

W zakresie identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz aktualizacja wykazu zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (art. 101d ustawy Prawo ochrony środowiska) – zgodnie z danymi przekazanymi przez Urząd Miasta historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi zlokalizowane są na terenie działek 5094/42 i 5092/42 w obrębie geodezyjnym Rybnik (1 historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi).

W zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawania odpadów w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028, zaplanowano 3 zadania własne, natomiast w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032 zaplanowano 6 zadań własnych i 1 zadanie monitorowane.

Wzmocniano kontrolę prawidłowego postępowania z odpadami - w latach 2024-2025 Straż Miejska na terenie miasta Rybnika ujawniła 18 przypadków braku zawarcia umowy przez właścicieli nieruchomości, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na opróżnianie zbiorników bezodpływowych.

W okresie 2024-2025 ujawniono/zlikwidowano 397 dzikich wysypisk odpadów powstałych na terenach prywatnych i miejskich.

W zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest – w latach 2024-2025 udzielono 12 dotacji na demontaż, transport do miejsca unieszkodliwiania oraz unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych w ilości 15,47 Mg.

Łącznie ilość odebranych odpadów komunalnych z terenu miasta Rybnika w 2024 r. wyniosła 53 971,293 Mg, w tym 26 842,981 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i 27 128,312 Mg odpadów odebranych w sposób selektywny. Natomiast 2025 r. łącznie odebrano 54 551,631 Mg odpadów komunalnych, w tym 26 587,940 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i 27 963,691 Mg odpadów odebranych w sposób selektywny. Corocznie zmniejsza się ilość zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych.

W zakresie zwiększenia ilości odpadów poddawanych recyklingowi – miasto Rybnik w latach 2024-2025 osiągało wymagane przepisami prawa poziomu recyklingu.

Ponadto Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadził w 2025 r. 14 kontroli podmiotów – potencjalnych źródeł uciążliwych zanieczyszczeń, w tym 9 w zakresie gospodarki odpadami. Stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska u 5 podmiotów kontrolowanych w zakresie gospodarowania odpadami.

W związku z koniecznością podnoszenia świadomości mieszkańców w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym zasad selektywnej zbiórki odpadów, zadaniem gminy jest podejmowanie działań

edukacyjnych obejmujących w szczególności: podnoszenie ogólnej świadomości ekologicznej społeczeństwa, rozpowszechnianie zasad prawidłowego postępowania z odpadami, z naciskiem na propagowanie selektywnego zbierania odpadów, informowanie o korzyściach dla środowiska i mieszkańców, związanych z odzyskiem odpadów i ogólnie z prowadzeniem racjonalnej gospodarki odpadami. Prowadzenie akcji informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Rybnika w latach 2024-2025 obejmowało działania łączące teorię z aktywnym zaangażowaniem mieszkańców miasta Rybnika.

W zakresie zasobów przyrodniczych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028, zaplanowano 3 zadania własne oraz 8 zadań monitorowanych, natomiast w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032 zaplanowano 4 zadania własne i 3 zadania monitorowane.

W ramach prowadzenia prac pielęgnacyjno-konserwatorskich pomników przyrody – w 2024 r. ustanowiono 5 pomników przyrody oraz wykonano prace pielęgnacyjne 3 pomników, w 2025 r. ustanowiono 12 nowych pomników przyrody, 1 zniesiono oraz wykonano prace pielęgnacyjne 9 pomników.

W zakresie edukacji przyrodniczej społeczeństwa zasadzono pierwszy w Rybniku kieszonkowy las Miyawaki. prowadzono warsztaty dla dzieci z rozpoznawania rodzimych gatunków drzew, zorganizowano wykład w tematyce zasad pielęgnowania oraz ochrony drzew w tym w zakresie prawidłowego sadzenia drzew w mieście, a także przeprowadzono akcję sadzenia 100 drzew na 100-lecie Hufca ZHP Ziemi Rybnickiej im. Józefa Pukowca, na terenie sąsiadującym z użytkiem ekologicznym „Okrzeszyniec”.

W zakresie nadzwyczajnych zagrożeń środowiska w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028, zaplanowano 3 zadania własne oraz 4 zadania monitorowane, natomiast w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2032 zaplanowano 2 zadania własne i 2 zadania monitorowane.

Na terenie miasta Rybnika działa 14 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, zrzeszających ok. 390 strażaków ratowników oraz 10 Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, zrzeszających ok. 310 członków i opiekunów. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej dysponują 22 samochodami specjalnymi (w tym 3 ciężkie, 11 średnich i 8 lekkich), 2 quadami ratowniczymi, 3 przyczepami przeciwpożarowymi (2 ciężkie i 1 lekka). W latach 2024-2025 łącznie na działalność Ochotniczej Straży Pożarnej wydatkowano 3 150 000 zł, w tym udzielono dotacji dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w kwocie 1 584 000 zł z przeznaczeniem na utrzymanie gotowości operacyjnej.

W zakresie edukacji społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii – w 2025 r. przeprowadzono ćwiczenia z zakresu zarządzania kryzysowego i ochrony ludności pod kryptonimem „ZAPORA 2025”. Prowadzono również inne działania prewencyjne w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców w zależności od dostępności środków finansowych i potrzeb w tym zakresie. Działania edukacyjne i informacyjne w zakresie postępowania i prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożenia prowadzone były również prowadzone przy okazji innych eventów i akcji edukacyjnych, również w placówkach oświatowych we współpracy z Policją i Strażą Pożarną.

Ponadto Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach przeprowadził w 2025 r. 1 kontrolę podmiotu w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom – nie stwierdzono nieprawidłowości.